

Halka dağıtılacak maden kömürü beyannamelerinden bir kısmı şehrimize geldi

AKŞAM

Memleketimizin en eski ve en büyük kundura müessesesi olan Yeni postane karşısında
ALTIN TOP
MAĞAZASINDA
Aradığınız bütün çeşitleri ve yenilikleri daima çok müsait fiyatlarda bulabilirsiniz. Tel: 23396

Sene 24 — No. 3514 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 4 Temmuz 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

İngiliz Başvekili çöl yenilgisini nasıl anlattı?

İngiltere Başvekili son söylevinde Tobruk ve Mersa Matruh bozgunlarının nasıl olduğunu anlatıyor, fakat niçin olduğunu anlatamıyor. Sözlerinin çok kısmını, hükümeti küçültün, orduya güvensizlik veren ileri geri tenkitlerin, bu tehlikeli zamana uygun olmadığını göstermeye hasretmiştir. Bununla beraber M. Churchill: «Böyle ölümlü tehlikesi zamanında başka hiç bir memleket veya parlamento kullanmaya cesaret edemeyeceği bu hürriyet taraftarını» diyor. Demokrasiye, fikir ve söz hürriyetine bu bağlılık hem kendisi, hem memleketi için övünülecek bir kudret eseridir.

Çöl harbindeki yenilmenin büyük tesirlerini M. Churchill hiç gizlemiyor ve diyor ki: «On beş gün içindeki askeri felâketler yalnız bu çevrede değil, bütün Akdeniz durumu baştanbaşa değiştirmiştir. 50,000 asker kaybettik, büyük miktarda malzeme düşmanın eline geçti. Rommel'in ilerleyişinin Türkiye, İspanya, Fransa'daki kötü tesirleri henüz ölçülemez. Şimdi artık ümitlerimizin gerilediğini, ve Fransanın çokmesinden sonra Orta Şarkta ve Akdenizdeki eşsiz manzaranın silindiğini görüyoruz.»

İtiraf edelim ki bu acılı sözler M. Churchill'in ağzına yakışmıyor. İngiliz Başvekilinin nutkunda her zamanki cesaret ve metinlik serpen sözler yerine, bu sefer, şahsına yapılan şiddetli hücum ve tenkitlerden kırgın ve Mısır harbinin gidişinden biraz yılmış bir eda seziliyor.

M. Churchill'in anlattığına göre Tobruk'un müdafaasına ve sonra da, yardım gelinceye kadar Sollum ve Halfaya'da tutunmaya General Auchinleck (Ohinlek) karar vermiş, ve harb kabinesi de bu kararı tasvip etmiş. İki tarafın yüz bine yakın asker sayıları hemen hemen müsavi imiş. Tank sayısı İngilizlerde daha çok, topçu kuvveti de İngilizlerde daha fazla; hava üstünlüğü de İngilizlerde. Bundan başka, Son iki yıl içinde İngiltere ve Amerika Orta Şarkta 950,000 asker, 4500 tank, 6000 tayyare, 5000 top, 50,000 mitralyöz, yüz binden fazla motörlü araba göndermişler. Bu yığın yığın silâha ve askere rağmen İngilizler niçin boş bulundular, ve nasıl yenildiler?

Bunun sebeplerini M. Churchill de bilmiyor. Yalnız, 15 Haziran sabahı İngilizlerin elinde, gölde 300 tank bulunduğu halde o gece yalnız 70 tank kaldığını ve bundan dolayı tutunmak mümkün olmağını anlatıyor. Hatta, yardım yetişmesi için İngilizlerin Mersa Matruha çekildiklerini ve düşmanla aralarına 40 kilometrelik susuz bir çöl koyduklarını, ve İngiliz kumandanlarının on, on beş gün diye hesapladıkları bu yolu Rommel'in beş günde aşip geliverdiğini söylüyor.

Anlaşıyor ki İngilizler, Amerikalı bir harb muhabirinin yazdığı gibi, 15 Haziran'da Rommel'in tuzağına düşerek bütün tanklarını kaybettikleri gün çöl muharebesini kaybetmiş bulunuyorlardı. Yenilmenin sebebi, İngilizlerin, bütün hazırlıklara rağmen taarruza geçmek için Haziran başını beklemeleri ve bu suretle, harbde

Rusyada çok kanlı muharebeler oluyor

Almanlar 130 kilometre genişliğinde bir gedik açtılar

Rjew kesiminde de bir çok yerler aldıklarını bildiriyorlar

Berlin 3 (A.A.) — Alman orduları Başkomutanlığı tebliği: Sivastopol'un cennet batısındaki Kersones yarımadasının ucundaki son düşman kütaları da aşağı yukarı yokedilmiştir. Sivastopol kalesinin zaptı için 2 temmuza kadar yapılan muharebelerde 50 binden fazla esir alınmış, 21 tank, 303 top ve her neviden bir çok harb malzemesi iğtinam veya tahribedilmiştir. Kırım sularında Alman ve İtalyan hızlı botları silâhlı üç düşman devriyesi batırılmış ve kurtulanları esir etmiştir. Kafkasyanın Karadeniz ve Azak denizi kıyılarındaki savaş uçakları ve stakalar müteaddit limana ve bilhassa Novorossisk ve Anapa limanlarına ve düşman vapurlarına hususi bir muvafakiyetle hücum etmişler, bir mayın gemisi ile bir kıyı vapuru batırılmışlardır. 4 torpido, 7 ticaret vapuru, bir mektep gemisi ve bir yüzer doka çok ağır isabetler kaydedilmiştir.

Doğu cephesinin cennet kesiminde Alman ve İtalyan kütaları Sovyetlerin müteaddit mevzî hücumlarını düşmana ağır kayıplar verdirilerek püskürtmüşlerdir. Alman ve müteaddit kütalarının taarruzu cepheyi 130 kilometre kadar bir genişlikte yarmıştır. Düşman zırhlı livalarının şiddetli karşı hücumları düşmana ağır kayıplar verdirilerek püskürtülmüştür. Bir tek zırhlı bütün hiç tank kaybı vermeden 28 Haziran'dan 2 temmuza kadar 100 Sovyet tankı tahribetmiştir.

Savaş uçaklarından müteaddit büyük kuvvetler düşman mevzilerini ve yollarla demiryolları üzerindeki takviye kütalarını bombalamışlardır. Rjew kesiminde Alman kütaları şiddetli mukavemete rağmen düşman mevzilerine girmiş ve müteaddit yerler almıştır.

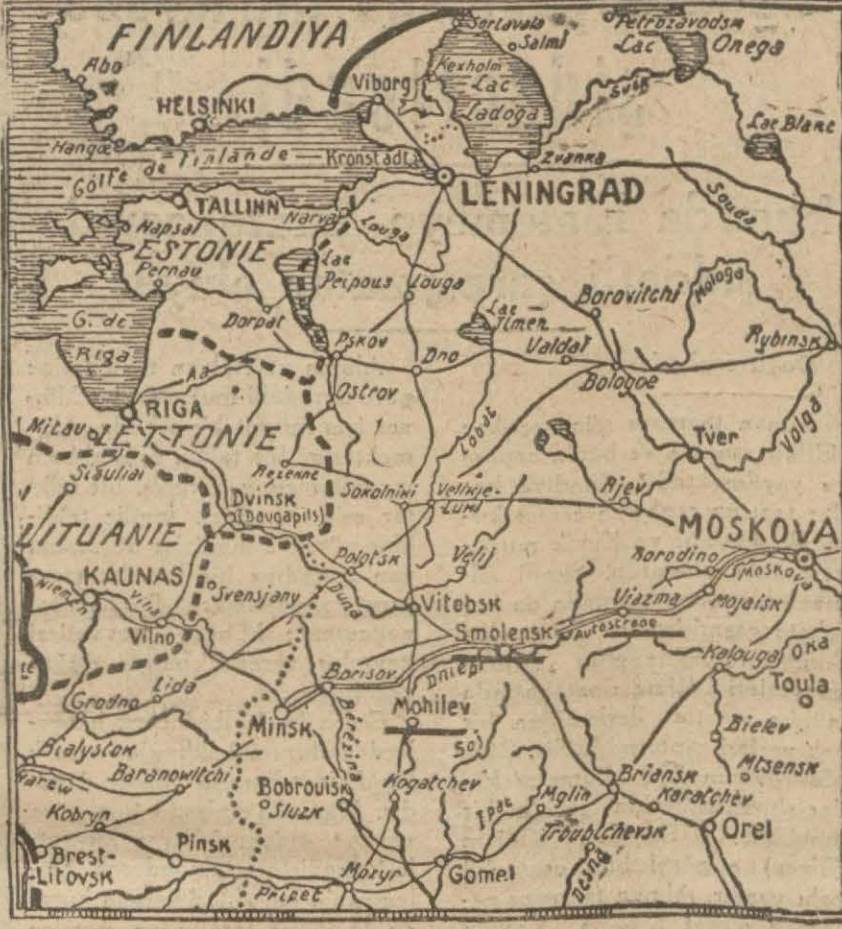
Kola bölgesinde Mourmansk'ta rıhtımlara, deniz tezgâhlarına, işe ve liman tesislerine bombalar isabet etmiş ve şehrin liman çevresinde yangınlar çıkarılmıştır.

Harkof cephesinde

Moskova 3 (A.A.) — Kızılyıldız gazetesinin bir telgrafına göre Harkof cephesinin Bielgorod kesiminde bir çok şiddetli tank muharebeleri olmaktadır.

Almanlar bir kaç kere şiddetli taarruzlarda bulunmuşlarsa da bunların hepsi aktım kalmıştır. Her iki taraf da pek kuvvetli tank ve hava teşkikleri kullanmaktadır. Sovyet birlikleri cesaret ve maharetle karşı çıkmaktadırlar.

Londra 3 (A.A.) — Moskova radyosu, Alman taarruzunun beş gündenberi bütün şiddetle devam ettiği Kursk yakınında muharebeye (Devamı sahife 2, sütun 5 de)

Moskova muntakasını ve Rjew şehrinin gösterir harita

Başvekil, işe işlerle vilâyette meşgul oldu

4 buçuk saat devam eden toplantıda Ticaret Vekili, Vali, Belediye ve Vilâyet muavinleri, işe mürüdü, ofisler umum müdürleri, ithalat ve ihracat birlikleri umumî kâtibi de hazır bulundular

Hariciye ve İnhisarlar Vekilleri de bu sabah şehrimize geldiler

İstanbul 3 (A.A.) — Başvekil Doktor Refik Saydam ve Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen, bugün saat 16 dan 20,30 a kadar vilâyette çalışmışlardır.

Yapılan toplantıda Vali ve Belediye reisi Doktor Lütfi Kırdar, Vilâyet ve Belediye muavinleri, Ofisler umum müdürleri, bölge işe müdürü, ithalat ve ihracat birlikleri umumî kâtibi, belediye teftiş heyeti reisi ve belediye iktisat müdürü hazır bulunmuşlardır.

Başvekil ve Ticaret Vekili İstanbul işe vaziyeti ve işe teşkilâtı ve İstanbul'da vazife görmekte olan teşekküllerin faaliyetleri hakkında ayrı ayrı izahat almışlardır.

Çalışmalar pazartesi günü devam edilecektir.

İstanbul 3 (A.A.) — Başvekilimiz Doktor Refik Saydam, bugün öğleden evvel, ordu müfettişi orgeneral Fahrettin Altay'ı örfi idare komutanı korgeneral Sabit Noyon'u, İstanbul komutanı general Asım Tınaztepe'yi ve Parti başkanı Resat Mimaroglu'nu makamlarında ziyaret etmişlerdir.

İşe müsteşarı

Ankara 3 (Telefonla) — Dün İstanbul'da gittiği olan işe müsteşarı Şükrü Sökmensüer'in orada işe işleri üzerinde bir müddet tetkiklerde bulunacağı anlaşılmaktadır.

Hariciye ve Gümrük İnhisarlar Vekilleri

Ankara 3 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bugün Anadolu ekspresiyi İstanbul'a gitmiştir.

Ankara 3 (A.A.) — Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz Anadolu ekspresiyi bugün İstanbul'a hareket eylemiş ve istasyonda mebuslar ve Vekâlet erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Maarif Vekili Sivasta

Sivas 3 (A.A.) — Şark vilâyetlerinde yaptığı tetkik seyahatinden dönmekte olan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel akşamki trenle şehrimize gelmiş ve istasyonda vali ile vilâyet erkânı, Maarif teşkilâtı mensupları tarafından karşılanmıştır.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Kursk'ta şiddetli savaşlar oluyor

Ruslar bir günde 250 tank tahrip ve 15000 Alman öldürdüklerini söylüyorlar

Londra 4 (A.A.) — Doğu cephesinde bilhassa Kursk kesiminde gayet şiddetli çarpışmalar vuku bulmaktadır. Dün gece yarısı Moskova'da neşredilen Rus tebliğinde, Ruslar, Kursk kesiminde Almanların bilhassa şiddetli tank hücumlarını püskürtmüşlerdir. Bir günde 250 Alman tankı tahribedilmiş, 15,000 den fazla Alman öldürülmüştür.

Berlin, Kursk muharebesini Rus seferinin en şiddetli savaşı diye vasıflandırmakta ve rakip tank ve hava kuvvetlerinin birbirine denk olduğunu bildirmekte ve neticenin belirsiz olduğunu itiraf eylemektedir.

Rus tebliği, Bjelgorod ve Wolçansk istikametinde Alman taarruzlarının püskürtüldüğünü ilâve ediyor.

Sivastopol'un sukutuna dair Rus tebliği

Moskovaya göre Sivastopol müdafaası Mihvere 300,000 zayıata mal oldu

Londra 4 (A.A.) — B. B. C.: Bu sabah Moskovada neşredilen hususi bir tebliğde, Sivastopol kalesinin tahliye edildiği bildirilmektedir.

Tebliğde: «Kalenin kahraman müdafililerinin 250 gün süren muharebesinde düşmana 300,000 ölü ve yaralı zayıat verdirdikleri, 300 Alman tayyaresinin düşürüldüğü, 25 günde Almanların 200 binden fazla asker, 400 tank ve 900 tayyare ile Sivastopola hücum ettikleri» kaydedilmektedir. Tebliğ göre, «Son 25 günde her taraftan hücum uğrayan Sivastopol müdafilileri kahramanlık hârikaları yaratmışlar, 60 bini ölü olmak üzere düşmana 150 bin zayıat verdirmişler, 250 düşman tankı, 300 düşman tayyaresini tahribetmişlerdir. 7 Haziran'dan 3 temmuza kadar Ruslar 11,385 ölü, 21,099 yaralı, 8,300 esir zayıat vermişlerdir.»

Rommel yeni bir hücumu hazırlanıyor

Reuter, zırhlı Mihver kuvvetlerinin yarma teşebbüsünün akim kaldığını bildiriyor

Londra 4 (A.A.) — B.B.C.: Perşembe günü, geç vakit yapılan muhabir İngiliz hücumları ile mihver kuvvetlerinin geri çekildiğini bildiren dünkü resmi İngiliz tebliğinden sonra muharebenin inkışafına dair yeni bir haber gelmemiştir.

Mamafih ajans muhabirlerinin işaretine ve bir Reuter telgrafına nazaran İngilizler, bir miktar esir almışlar ve birçok mihver topunun tahribetmişlerdir.

Muharebe sahası Elâlemeynde temerküz etmiştir.

Mihveroller, perşembe günü Elâlemeyni zaptettiklerini ve bozguna uğrayan İngiliz kuvvetlerini Delta istikametinde takibettiklerini iddia etmişle de bu iddia tamamen asılsızdır. Mihver kuvvetleri merkezde Deyrişin mevkindi, birkaç saat için isgal etmişlerse de Elâlemeyni hiç bir zaman düşmemiştir.

Hür Fransız kara ve hava kuvvetleri de bu muharebeye iştirak eylemektedir.

Stokholmdan gelen bir mesajda gayet mükemmel surette teşhis edilmiş birkaç bin Amerikan askeri de Elâlemeynde çarpışıyor.

Rommel İngiliz mevzilerine karşı yeni bir taarruz için dün bütün gün kuvvetlerini toplamak ve tensik etmekle meşgul olmuştur. Dakikadan dakikaya yeni bir muharebe bekleniyor.

İngilizler Elâlemeyn bölgesinde mukabil taarruza geçtikleri zaman hava kuvvetleri, hareketi müessir bir surette desteklemiş ve 80 kilometre batıda bulunan Eldaba'da misli görülmemiş büyük yangınlara sebebiyet vermiştir.

Alman avcıları, İngiliz bombardıman tayyarelerini önlemeye teşebbüs etmişlerse de İngiliz avcı tayyarelerinin mümanaatına uğramışlardır.

Yeni Zelanda tümünü kumandanı olup garp gölünde vuku bulan muharebe esnasında ensesinde bir serapnel parçası hafife yarılanmış olan general Freiberg tayyare ile Kahire hastanesine nakledilmiş ve general tayyareden hastane kapısına kadar yaya yürümüşür.

Londra 4 (A.A.) — Reuter muhabiri bildiriyor: Elâlemeynde geri atılmış olan general Rommel, İngiliz hatlarında bir gedik açmak için yeni gayretler sarfına başlamıştır. Dün gece İngiliz hatları sağlam bir halde bulunuyordu. Mihver zırhlı kuvvetlerinin yarma teşebbüsü püskürtülmüştür.

General Rommel 5-7 kilometre çekilmiş ise de ricat etmemiştir.

İngiliz İstihsalât nazirinin beyanâtı

Londra 4 (A.A.) — B.B.C.: İngiliz Harb İstihsalâtı Nazırı B. Littleton, Mısır muharebesi hakkında demiştir ki: «General Auchinleck'ı gayet iyi tanırım, azımlık, sert ve zinde bir askerdir. Hükümetin ve askerlerinin itimadını haizdir. Muharebe meydanına yalnız insan takviyeleri değil, harb âletleri de yetiştirilmektedir. Gelecek haftalar mühim hâdiselere şahit olacağız.»

Vichy'nin verdiği bir haber

Vichy 4 (A.A.) — Tevhit edilmiş bir habere göre, Rommel ordularının öncülleri İskenderiyenin 50 kilometre yakınına varmışlardır.

Vichy 4 (A.A.) — Mısırdaki Rommel'in Elâlemeyn mevzilerine karşı yeniden taarruza geçtiği söylenmektedir.

İran Başvekiline suikast

Londra 3 (A.A.) — İran Başvekiline karşı bir suikast yapıldığını Londrada teyidedici hiç bir haber yoktur. Bu habere en büyük ihtiyatla karşılanmalıdır.

Misli görülmemiş harb tahsisatı

Vashington 3 (A.A.) — Reis Roosevelt Amerika tarihinde misli görülmemiş olan harb tahsisatı hakkında kanun lâihasını imza etmiştir.

Samsunda yangın

İnhisarlar idaresinin bir deposu tamamen, diğer deposu ve fabrikası kısmen yandı. Zarar 3 milyon

Samsun 3 (Akşam) — Bugün saat 12 de İnhisarlar idaresinin bütün deposundan yangın çıktı. Ateş pek çabuk genişlediğinden diğer bir bütün deposuna da sirayet etmiştir. İtfaiyenin bütün gayretine rağmen depolardan biri kâmilan, diğeri de kısmen yanmıştır. Ateş İnhisarlar idaresinin fabrikasını da sarmış ise de yalnız çatı kısmı yanmıştır. Depolardan pek az bütün kurtarılmıştır. Zararın 3 milyon liradan fazla olduğu tahmin edilmektedir. Yangın sebebi tahkik ediliyor.

BİLLÛR ŞİŞE

Aşk ve macera romanı

Yazan: (Vâ - Nâ)

Bu çok güzel ve çok heyecanlı romanın neşrine bir kaç güne kadar başlıyoruz.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Mısırın istiklâli

Stefani ajansı «Mihver buna hürmet edecek» diyor

Roma 3 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Mihver devletleri, ordularının Mısır topraklarında zaferle ilerledikleri şu anda, Mısırın istiklâline ve hâkimiyetine hürmet ve bunları temin hususundaki sarıh maksatlarını resmen teyid ederler.

Mihver kuvvetleri, Mısır'a, bir düşman memleketine girer gibi değil, Mısır topraklarından İngilizleri tahakkümünden kurtarmaya matuf, İngiltere aleyhindeki askeri hareketlere devam eylemek gayesiyle giriyorlar. Mihver siyaseti, Mısır, Mısırlıların, düsturundan ilham alıyor. Mısır kendisini Büyük Britanya'ya bağlayan ve harbin neticelerine katlanmak zorunda bırakan bukağılardan kurtularak istiklâl ve hâkimiyetine sahip milletler manzumesi içindeki mevkiini almağa layıktır.

Mısırda tedbirler

Kahire 3 (A.A.) — Mısır hükümeti, bu akşamlar itibaren köprülerin, satehlerin, telefon santrallerinin ve askeri binaların polis yerine ordu tarafından muhafaza altına alınacağını bildirmektedir. Hava tehlikelerine karşı tedbirler bir misli artırılmıştır. Şüpheli şahıslar ihtiyatla tevkif edilmektedir.

Kahire 3 (A.A.) — Mısırda 5 inci kol faaliyetine dair hiç bir alâmet yoktur. Ve halk, inancını ve sükûnetini muhafaza etmektedir. Milletin heyeti umumiyesi, ordunun muharebeye iştirakini arzu ediyor denilmekle beraber Mısır ordusunun bazı kısımları memleketlerinin müdafaasında Müttefiklere iltihak arzusu vardır.

Londra ne diyor?

Londra 3 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Alman ve İtalyan hükümetleri, bir memleketi istilâ sırasında Hitler için çok aziz ve makbul bir usule tevfiikan, bu defa da «Mısır Mısırlıların» prensipine saygı gösterileceğini vadeden bir bildiriş nesretmişlerdir.

Bu bakımdan Londrada, böyle bir vâdin ameli kıymetinin neye muadil olduğunu bütün dünyaca malûm bulunduğu hususuna dikkat gözü çekilmektedir.

Alman orduları ile gestaponun, bir memleketi işgal edince, evvelce verilen vaatleri hiç hesaba katmaksızın memleketi ve halkı diledikleri gibi nasıl kullandıkları pek mükemmel bilinmektedir.

Akdenizde

İngilizlerin 1 kruvazör ile 3 muhribi battı

Londra 3 (A.A.) — Amirallik dairesinin tebliği: Amirallik Akdenizde son zamanlarda yapılan refakat hareketleri esnasında aşağıdaki gemilerin ziyaa uğradığını esefle bildirir: Hermione kruvazörü, Bunt sınıfından Hasty, Grove ve Airodale muhribleri.

Polonya tebliğinde de şunlar kaydedilmektedir:

Londradaki Polonya umumi karargâhı Akdenizde son zamanlarda kâfilelere refakat hareketlerinde bulunan Orp Kuvayak isimindeki muhribin ziyaa uğradığını esefle bildirir.

Vaşiington 3 (A.A.) — Bahriye Nazırlığı, orta tonajda bir İngiliz ticaret gemisinin Meksika körfezinde torpillendiğini bildirmektedir. Kurtulanlar körfez limanlarından birine çıkarılmışlardır.

Buenos - Aires 3 (A.A.) — Birleşik Amerika Bahriye Nazırlığı Amerika bandıralı büyük tonajda bir ticaret gemisinin Atlantikte torpillenerek batırıldığını bildirmektedir.

General Kâzım Dirik'in ölümünün yıldönümü

Edirne 3 (Telefonla) — Bugün Trakya umumi müfettişi General Kâzım Dirik'in ölümünün yıldönümü idi. Bu münasebetle Kâzım Dirik'in eserlerinden Edirne Talebe Yurdunda merasim yapıldı. İki dakikalık ihtiram sükûtidan sonra umumi müfettiş vekili Salim Gündoğan, General Kâzım Dirik'in hayatı ve disiplinli mesale ve eserleri hakkında mak üzere tonaçya, bu

El Alemeyn' de muharebe devam ediyor

Mihver «mevzileri yarıdık», İngilizler «düşman garba çekildi» diyor

Kahire 3 (A.A.) — Rommel, öğleden sonra El Alemeyn'e karşı yeni taarruzuna başlamıştır. Müttefik kuvvetleri ellerinde bulunan bütün vatalarla Rommel kuvvetlerine geri den hücum etmişlerdir.

Kahire 3 (A.A.) — Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumi karargâhı hava ve kara tebliği: 2 temmuz günü batıdan gelen düşman kuvvetleri El Alemeyn'deki mevzilerini karşı umumi bir taarruza geçmiştir. Seyyar ve zırhlı kuvvetlerimiz düşman yan kanadına karşılık bir taarruz yapmışlar ve dün akşam geç vakti zırhlı kuvvetler arasında yapılan bir çarpışmadan sonra düşman kayıp vermek suretiyle batıya doğru çekilmiştir. Mevzilerimiz sağlam olarak durmaktadır.

Çarpışmanın devamınca hafif bomba ve av uçaklarımız fazla sayıda savaşa iştirak etmişler ve 2-3 gece El Alemeyn cennup doğusundaki düşman topluluklarını şiddetle bombalamışlardır.

Ağır bomba uçaklarımız Tobruk'a karşı geniş ölçüde bir taarruz yapmışlardır. Orta bomba uçaklarımız hareket sahaları gerilerindeki düşmana taarruzlar yapmışlardır. 2-3 temmuz günü ve geceyi savaş çevresi üstünde düşman hava faaliyeti fazla olmuştur.

1 ve 2 temmuz günü ve gecesi düşman Maltaya tekrar taarruz etmişler. Av uçaklarımız 7 düşman avcısı tahribetmişlerdir. Bütün bu hareketler sonunda uçaklarımızdan yedisi eksiktir.

Reuter'in askeri muhabiri ne diyor?

Londra 3 (A.A.) — Reuter ajansının askeri muhabirleri yazıyor:

2 temmuz tarihli Kahire tebliği elverişli bir intiba bırakmıştır. Meydan muharebesinin ilk günü pek açık olarak İngilizlerin lehine geçmiştir. Mihverin yegâne muvaffakiyeti muvakkat bir gedik açmak olmuş, bu gedik çabucak kapatılmış ve düşman geri alınmıştır.

Tebliğde tasrih edilmeyorsa da İngiliz tanklarının yeniden savaşa katılmış olduğuna şüphe yoktur.

Durumun hulâsası şudur: İngilizlerin El Alemeyn'deki acele kurdıkları müdafa hattı Rommel tanklarının ilk hamlesine dayanmıştır. Bu taarruz herhalde büyük ölçüde olmuştur. Çünkü Rommel vurunca tam vuruyor. Muharebe dün de devam etmiştir. İleri İngiliz mevzilerine takviyeler gelmektedir. Bu takviyeler İngilizlere tedricen taarruza geçmek imkânını temin edilecektir.

İtalyan tebliği

Roma 3 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhının 766 numaralı tebliği: Mihver kuvvetlerinin El Alemeyn cennup doğu bölgesinde yaptıkları hareket elverişli olarak gelişmektedir. Düşmanın kuvvetle tahkim edilen mevzilerinin işgalinden sonra iki binden fazla esir alınmış birçok zırhlı makinelerle otuz top ele geçirilmiş veya tahribolunmuştur.

Hava kuvvetlerimiz dün de toplu olarak kara hareketlerine iştirak etmiş ve hava savaşlarında beş İngiliz uçağı tahribetmiştir.

Malta adasında Mikaba ve La Venezzia hava alanları şiddetle bombalanmış ve alanlardaki tesislere her çaptan bombalarla müteaddit tam isabetler kaydedilmiştir. İtalyan av uçakları ve Alman refakat tayyareleri hava karışmalarında 16 İngiliz uçağı düşürmüşlerdir.

Berlin 3 (A.A.) — D.N.B. nin askeri kaynaklardan öğrendiğine göre, Mısırda yeniden İngiliz kitaları El Alemeyn'de kuvvetle tahkim edilmiş olan mevzilerde son bir mukavemete çalışmışlardır. Düşman Alman ve İtalyan kitalarının ilerlemesini durdurmak için zırhlı teşkille son ümitsizlikte bir gayret sarfetmiştir. Buna rağmen Mihver kitaları çarşamba günü öğleyin düşman müdafa cephesini El Alemeyn'in cennup batısından yarmışlar ve bu gediği şimal, şimal doğu ve cennup doğu istikametlerinde genişleterek düşman mevzilerini cennuptan şimale doğru zaptetmişlerdir.

Alman savaş ve pike tayyareleri düşman motorlu kuvvetlerine dalgalı halde taarruz ederek kara kitalarını desteklemişlerdir.

İskenderiye'ye hava akını

Kahire 3 (A.A.) — Dahiliye Nazırlığı bu sabah erkenden İskenderiye'ye kısa bir hava akını olduğunu bildiriyor. Bombalar alınıp, 23 kişi yaralanmış hafif hasarlar olmuştur.

Yeni Zelanda tümeni

Wellington 3 (A.A.) — Resmi harb muhabiri Yeni Zelanda tümeninin Suriyeden batı cöline yaya getirildi.

HARB DURUMU

Doğu cephesinde muharebe şiddetlendi

Mısırda Elalemeyn mntakasında şiddetli çarpışmalar oluyor

Doğu cephesi:

Alman taarruzu gün geçtikçe şiddetlenmekte ve bütün cepheye yayılmaktadır. Şimdiye kadar taarruz cephenin cennup kısmında Harkof ve Kursk mntakalarında oluyordu. Şimdi Almanlar merkez kısmında da harekete geçmiştir. Dün gelen Alman tebliğine göre Alman kuvvetleri Rjew mntakasında mühim surette ilerlemişler, bir çok yerleri zaptetmişlerdir. Rjew Moskovanın 220 kilometre kadar şimal batısında mühim bir mevkidir. Buradan Kalinin (Tver) e güzel bir otomobil yolu vardır. Alman taarruzu gelecekte olursa hedefin Kalinin olması muhtemeldir.

Almanlar cephenin cennup kısmında da taarruza devam etmişler ve Rus cephesini 130 kilometre genişliğe yarmışlardır. Bu hareket hakkında henüz malûmat verilmeyorsa da ileri hareketin Kursk mntakasında Voronez'e doğru yapılmış olması muhtemeldir.

Mısırda:

Evvelki gün gelen Mihver tebliği Elalemeyn'deki İngiliz mevzilerinin yarıldığını, Nil deltasına doğru çekilmekte olan İngiliz kuvvetlerinin yakından takibetkilerini bildiriyordu. Bu haber üzerine Rommel kuvvetlerinin bugün yarı İskenderiye önüne gelecekleri tahmin ediliyordu. Halbuki dün gelen bütün resmi tebliğler el'ân Elalemeyn'de çarpışıldığını haber vermektedir.

Kömür

Halka dağıtılacak beyannamelerden bir kısmı geldi

Ankara 3 (Telefonla) — İktisat Vekâletince bastırılmış olan kömür beyannamelerinden bir kısmı dün İstanbulda gönderilmiştir. Bu beyannameler maden kömürü almak isteyen halka dağıtılacaktır.

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde şimdiden büyük kömür stokları vücutta getirilmiş olduğundan son tevzi talimatnameleri dâfersinde herkes kömür ihtiyacını kolaylıkla temin edilecektir.

Ankarada halka kömür tevziatına başlanmıştır.

Dahili istikraz tahvilleri

Ankara 3 (Telefonla) — Maliye Vekâletince, 150 milyon liralık dahili istikraz akdî salâhiyetine istinaden, çıkarılacak tahvillerin birinci 40 milyonluk kısmı ağustos başında tevzîl mevkinde konacaktır. Maliye Vekâleti bunun için şimdiden tertibat almaktadır. Bu ilk parti tahvillerin bir kısmı ikramiyesiz ve % 7,5 faizli, diğer bir kısmı da ikramiyeli ve % 6 faizli olacaktır.

Ankara Akşam Kız Sanat okulunun sergisi

Ankara 3 (Telefonla) — Ankara Akşam kız sanat okulunun açtığı sergi Ankaralıların gösterdiği fevkalâde rağbet üzerine bir müddet daha açık bulundurulacaktır. Ankara Akşam kız sanat okulu bu sene binasında yapılan tadilat dolayısıyla tedrisata çok geç başlamıştır. Fakat beş ay kadar kısa bir mesaiden sonra bu kadar güzel bir sergi açması fevkalâde takdiri mucip olmuştur. Mektebin sekiz yüz talebesi vardır. Sergide elbise, şapkacılık, Beyaz işler ve yemek kısımları çok beğenilmektedir.

Mektep müdürü bayan Suzan, teğbir edilecek bir çok eserler henüz talebenin elinde olduğunu ve bunların da ancak gelecek sergide teşhirine imkân bulunacağını söylemiştir.

Ankara 3 (Telefonla) — İsmet Paşa Kız Enstitüsü senelik sergisini

Alman ve İtalyan tebliğlerine göre buradaki muharebeler Mihver için müsait bir şekilde gelişmektedir. Bir takım müstahkem mevkiiler ele geçirilmiş, bir miktar esir alınmıştır. İngiliz tebliğine göre ise İngilizler düşmanın yan kanadına bir karşılık taarruzu yapmışlardır. Bu hareket neticesinde Mihver kuvvetleri kayıplar vererek batıya doğru çekilmişlerdir.

Gelen bu birbirine zıt haberlerden durum hakkında etraflı bir fikir edinmek kabil değildir. Mamehif anlaşıldığına göre vaziyet şudur: Mihver kuvvetleri İngilizleri takib ederek Elalemeyn'e geldikleri zaman burada İngilizler tarafından evvelce hazırlanmış olan müdafa mevzileri ile karşılaşmışlardır. Rommel'in kuvvetleri ilk hamlede bu mevzilerde bir gedik açmağa muvaffak olmuştur. Fakat İngilizler gediği kapatmışlar ve bir karşı taarruz yaparak ileri hareketini durdurmışlardır. Bu muharebeler evvelki gün cereyan etmiştir.

Dün Mihver kuvvetleri yeniden taarruza geçmiştir. Mihver membarları cephenin tekrar yarıldığını, İngilizler ise muharebenin devam etmekte olduğunu bildiriyor. Bugün gelecek haberler durumu aydınlatacaktır.

Uzak doğuda:

Çinde bir aralık durur gibi olan Japon taarruzu yeniden başlamıştır. Japonlar bazı mühim mevkiileri ele geçirmişlerdir. Avustralya etrafında hava faaliyeti devam ediyor.

İnhisarlar idaresi

Memurlar nizamnamesi dünden itibaren yürürlüğe girdi

Ankara 3 (Telefonla) — İnhisarlar idaresi memurlar nizamnamesi bugünkü Resmi gazete ile neşredilerek meriyete girmiştir. Nizamnamenin birinci bölümü memurların memurluk vasıf ve şartlarını, ikinci bölümü de tayinlerinden bahsetmektedir. Bu tayinler Devlet memurları kanunî hükümlerine göre yapılacaktır.

Bu kısımda salâhiyetsizlik ve imtihan usulleri izah edilmekte ve yeniden Devlet teşkilleleri resmî müesseselere alınmaları ve tekrar işe alınan memurlar hariç olmak üzere umum müdürlik teşkilatına yeni alınan memurlar en az altı ay namet olarak çalıştırılacaktır.

Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımı

Ankara 3 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinden bildirilmiştir: Çocuk Esirgeme Kurumu haziran içinde 15 Kıza gelinlik vermiştir. Temmuz ayı içinde de evlenecek ve gelinlik tedarik edemeyecek durumdaki kızlara parasız ipekli kumaş verecektir. Nikaâh mukavelesini ve kızın parasız kumaşa ihtiyacı bildiren Belediyeye vesikasını ibraz etmek kâfidir.

Son yağmurlar ekine faydalı oldu

Birkaç gün evvel şehrimiz ve civarında yağın yağmurların İstanbul vilâyetindeki ekin için çok faydalı olduğu alâkalı makamlara gelen raporlardan anlaşılmıştır. Bilhassa pancar, kavun, karpuz, susam, kuyumi, ayçiçeği ile umumiyetle meyvalar yağmurdan çok faydalanmıştır.

Rusyada çok kanlı muharebeler oluyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

sürülen Alman süvari birliklerinin dağıldığını ve maddeten tahribedildiğini bildiriyor.

Rus Karşı taarruzları neticesinde 3 kasaba geri alınmış ve Ruslar Almanların elinden üstünlüğü koparmışlardır.

Stokholm 3 (A.A.) — Svenska Dagbladet gazetesinin Londra muhabiri, bu sabah gönderdiği tel telegrafta Sovyetlerin Sivastopolun sukutunu henüz resmen ilân etmemiş olmalarına rağmen Londrada Alman tebliğinin doğruluğundan hiç şüphe edilmediğini bildiriyor.

Daily Express gazetesini, bu müstahkem mevkiin sukutu, harekâtın bundan sonraki gelişimi bakımından Londrada tesirler uyandıracak yazmakta, çünkü Almanların şimdi Timoçenko ordularına karşı çıkarmak için önemli kuvvetlere sahip olabileceklerini ve Kafkasya istikametinde taarruza devam edeceklerini ilâve etmektedir.

Teşviki sanayi kanunu

Ankara 3 (Telefonla) — Meclisin ağustos toplantısında müzakere edilecek mühim lâyhalar arasında teşviki sanayi kanunu yerine geçecek olan sanayi kanun lâyhası ile yeni küçük sanatlar kanunu lâyhası vardır.

İngilterede yiyecek meselesi

Londra 3 (A.A.) — İşe Nazırı Woolton, perşembe günü Londrada verdiği bir demeçte dinleyenleri gıda maddeleri hususunda ifratı iyimserlikten sakınmağa davet etmiş ve demiştir ki:

Haritaya bakınız ve işe maddeleri kaynaklarımızı düşününüz. Bakınız neler kaybettik. Gemi kayıplarımıza iyice dikkat ediniz. Düşman kendi memleketinde yenmek hususunda hepimizin sahip olduğumuz azmi aklınızdan çıkarmayınız. Bütün bunları zihninizde canlandırmanızı istiyorum. Ancak o zaman işemizi, gıda maddeleri bakımından hiçbir zaman gerçekten emin bulunamayacağımızı idrak edebilirsiniz.

KÜÇÜK HABERLER

★ Yemeklerin lokanta ve aşçı dükkanları vitrinlerinde teşhir edilmelerinin menî hakkındaki müddet bittigi halde bu yasağa riayet etmeyenlerden evvelki gün 37, dün de 12 lokanta yildırım cezasıyla cezalandırılmıştır.

★ Bütün vilâyetlere dağıtılmak üzere Ticaret Vekâleti tarafından 108 ton çivi verilmiştir. Bu çiviler, vilâyetlere dağıtılacaktır.

★ Harot adında 18 yaşlarında bir 63 yaşlarında Hüseyinle Gedikpaşa civarında bir meyhanede rakı içip sarhoş olduktan sonra sokağa çıkmışlar, burada kavgaya tutuşmuşlardır. Kavgada Harot buçakla Hüseyini muhtelif yerlerinden ağır yaralamıştır.

★ İstanbulda Rıza paşa yokusundaki bir ticarethane sahibi, 2100 metrelik astarlık kumaşı fatura fiyatı haricinde satarken cürmü meşhûr neticesinde yakalanmıştır. Bu tacir, ihtikâr suçundan adliyyeye verilecektir.

★ İnhisarlar idaresinin bazı sigara hârmalarının değiştirilmesine karar verildiğini haber aldık. Bu hususta tecrübeler başlamıştır.

★ Ulvi adında bir bisikletle Kadıköyünde Söğütli çesme civarından geçen bir kadına çarpmıştır. Bu çarpışmada kadına bir şey olmamış, Ulvi bisikletten düşerek ağır yaralanmıştır.

★ Çapadaki Selçuk kız enstitüsünde dün diploma dağıtım merasimi yapılmıştır.

★ Beyoğlunda Narmanlı apartmanında oturan B. Neget Halil'in dairesine anahtar uydurmak suretiyle hırsız girecek üç takım elbisesini çalmıştır. Hırsızın Lâtfi adında bir olduğu anlaşılarak tahkikata başlanmıştır.

★ İzak, Fane ve Samuel adlarında üç seyyar satıcı sokakta ilmon tuzu satarlarken şüphe üzerine yakalanmışlardır. Bunların sattıkları şey tahlil edilince bunun ilmon tuzu olmayıp asit oksallik isminde sıhhat zararı bir madde olduğu anlaşılmıştır. Üç satıcı adliyyeye teslim edilmiştir. Bunlar ifadelerinde bu maddeden ilmon tuzu diye alıp sattıklarını iddia etmişlerdir. Zabita ve müddeumumilik tahkikata başlamıştır.

★ İşe müsteşarı B. Sükrü Sökmenşier ile koordinasyon umumi kâtblı B. Hâzım Kuyucak dünki eks-presle şehrimize gelmişlerdir.

★ Galatada bir kutu fabrikasında işçi 14 yaşlarında Dimitri dün makinede çarşırken sağ elini çarklara

ALİ ile VELİ

Ayıpların en utandırıcısı

Ali — Nedir bu surat? ... Yürekler acısı bir halin var.

Veli — Acımak yüzünden acınacak hale geldim.

— Anlıyamadım.

— Minimini bir lokanta garsonunun kucağına bir buçuk düzine tabak vermişler. Götürürken kayıverdiler. Şangır şungur gitti. Zavallı yavrucağı ehem ustam dövecek, hem de kovacak diye çarpınmağa başlamaz mı? Bu gibi vaziyetlerde müdahaleyi severim. Bir kaç kere iyilik yapmış, sonra vicdan rahatı duymuştum. Hemen davrandım: «Canım kemali nedir? Ben veririm parasını...» Bir de hesap 14 lira 40 kuruş tutmaz mı? Tabii kulunuzda şafak attı. Bir kere de söz vermiş bulunduk... Meğer tabağın tanesi 80 kuruş imiş...

— O da piyasada yok ha...

— Olur şey değil, Ali... Malmemesi toprak, fabrikası iptidaimsi bir fırın... Başaran zengin de olacak. Bu kadar bir iş üstesinden gelemiyor muyuz?...

Aliveli

İngiliz Başvekili çöl yenilgisini nasıl anlattı?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

büyük rol oynayan tegebbüsü, daha önce taarruza geçen Rommelle brakmalardır. Demek oluyor ki İngilizler, 26 mayısta harekete geçen Almanların taarruzunu, daha önce davranmak için, haber alamamışlardır.

Eşit kuvvetleri, düşmana üstün silâhları, iki senedir Orta Şarkta yığılmış büyük bir ordusu olan İngilizlerin çöl harbini bu derece umulmadık bir tezlikle kaybetmeleri için ne sebep olabilir? İngiliz Başvekilinin anlattıkları, İngiliz ve Amerikalı muhabirlerin yazdıklarına eklenirse çıkan sonuç, iki tarafın savaşma bilgi ve kudreti arasında fark olduğudur. Silâhları kullanma yetkisi, askerin dövüş kabiliyeti mi az, yoksa kumanda ehliyeti mi? Bunları uzaktan kestirmek, zor olduğu kadar bunları araştırmak bize düşmez.

Fakat M. Churchill bütün ümidini kaybetmiş değildir. Mısır harbini idare eden generale hâlâ güvendiği gibi, harbin uzun süreceğini inanıyor, ve bugünkü kayıplar ne olursa olsun, müttefiklerin geçen seneye nisbetle daha kuvvetli olduklarını belirtiyor.

İngiliz Başvekilinin gelecekteki ümitlerine iki büyük destek var: Biri Rusyanın dayanışı, ötekisi de hava kuvvetlerinin artmasıdır.

Çöl harbi gösterdi ki hava kuvvetlerinin artması, tek başına, kazanç temin etmiyor. Rusyaya gelince, Sovyetlerin kahramanca dövüşmeleri müttefiklere yalnız dayanak değil, aynı zamanda örnek de olmalıdır. Çünkü Sovyetler, bu harbe müttefiklerden temelli yardım istiyorlar. Bunun içindir ki zafer, herkesin kendi kudret ve fedakârlığına güvenmesile daha çabuk gelir.

Mısır harbinin mesuliyetini açıkça yüklenmesine rağmen Başvekil büyük imtaz rey ald. Başka türlü de olamazdı. Zira, M. Churchill bu harbe İngiliz azminin timsalidir. İngiltere, bu nazik zamanda bu ağır mesuliyetleri, bu derece severek, inanarak üzerine alacak başka bir devlet adamı bulamaz. Bundan başka, M. Churchillin düşmesi, Almanya için Mısır almaktan daha büyük bir zafer olurdu. İngiltere, düşmanına bu sonsuz keyfi veremezdi. Avam Kamarasının kararı, Mısır gitse dahi İngiltere sarsılmaz demektir.

Mecmeddin Sedak

AKŞAMDAN AKŞAMA

Tenasüh ve hayvanlar

Her din, müminlerine bir «ölüm-den sonra dirim» vadeder. («Basül badelmöv» karşılığı, sadece «dirim» demek belki de kâfidir.)

Kimi: Künya cennet... ki bunlar maddiyetçi mezheplerdir; ve bunların fertleri, gaye uğrunda oluk oluk ölüme nasıl sevkettikleri şaşılacak şeydir. Cennete girmeyeceklerine inanarak bu «şehit»lerin hangi ruh mühanikiyeti ile böyle döviştükleri, ilerde, pek çok müellifleri oyalıyacak bir konudur.

Kimi: Müslümanlıkta olduğu gibi, şimdiki ruhumuzla, cisimimizle tam bir saadete, ebedi bir refaha ve zevke kavuşacağımızı bize müjdel. Böyle bir öbür dünya hayatına inanmayı da kâfir sayar.

Kimi: Hristiyanlıkta olduğu gibi, ruhun semalarda mânevî sükkununu ve bahtiyarlığını cennet hayatı diye kastetmekle beraber, cennet kapısının koskoca anahtarını Saint Pierre'in zınnarına bağlamak tenakusuna düşer.

Kimi de: Daha eski dinler... Tenasühe inanılır: Ölüncü kaybolup gitmeyeceğiz. Eğer bu hayatımızda kötülük ettikçe şimdikinden daha fena bir derekeye düşeceğiz. Meselâ, fakir bir köylü olacağız. (Tabii, o zamanlar halkçılık yoktu. Köylü, memleketin efkânı sayılmıyordu.) Yahut köylünün eşiği olacakmış. Yahut ağaç, ot... Yok, eğer sevaplı bir ömür sürdükçe esirlikten esnaflığa, esnaflıktan sarraflığa, sarraflıktan zadenliğe terfi...

Bunların hepsi de cazip ve heveslendirici şeyler... Belki bir istisna ile: Maddiyetçi mezheplerin dünya cenneti... Zira şu yıkılışlar varken, aman Yarabbi, nasıl bir tamir devresi geçireceğiz de ona nasıl erişeceğiz?... İnsan «cennet» değil «cennet» diyeceği geliyor. Cennetsiz «şehit» lere de hayranlık büsbütün artıyor. Feragatın bu derecesini tarih ender kaydeder.

İnsan sonradan öğrendiğine daha fazla merak sarıyor. Üç büyük vahdaniyet dininin cennet hakkında tâ çocukluğumuzdan malûmat ve tafsilât sahibi olmuştum. Tenasüh nazariyesi elbet bunlardan çok daha eski olmakla beraber, onu herkes gibi ben de neden sonra öğrendim. Sokakta, karda, bayırda yürürken bir acı köpek, bir leş kargası, bir inatçı katur gördükçe düşüncelere dalarım. Bütün hayvanların gözlerine bakarak, bir hüznün, bir pişmanlık mânâsı sezmeğe çalışırdım. Tırsı kalkmış bir at, fare yakalayan bir kedi ile karışınca da, büyükaltından gülere: — Ha gayret! Adam olacaksınız... derdim.

Ne yalan söyleyeyim: Şu tenasüh nazariyesi, — bazı roman ve hikâyelerine defalarla geçecek kadar — beni ilgilendirmişti. Belki de hayatımız kusa ve iptidai olduğu için... Zira şu bildiğimiz dünyaya tekrar doğabilmek ihtimali, hiç görmediğimiz bir cihanda dirilmekten daha kolayca «bu terazu» ile tartılabilir. Bunu en basit bir dimağ bile «Acaba nasıl olur?» diye kurup duruyor. Nettekim, üç beş bin sene evvelki iptidai insanları tenasüh nazariyesinin ardı sıra sürüklemişler...

Elbette en faci, gayesiz bir hayattır: Dünya cennetini dahi görememişken ölüp hiç olmak... Bir titreyecek, iki ispazmoz geçireceğim, gözlerimin feri sönecek... Ve herşey püf... Yok... Bitti. Bu, cenneteme bile gitmekten feci olsa gerek.

Geçen gün bir arabaya binmiştim. Bu pahalılıkla elbette doya doya arpa yememiş ve binaenaleyh hızlı yürüyemeyen hayvanları arabacı zalimcesine öyle kamçılıyor ki... «En hassas yerlerini, karnının altını, iki kulağının arasını seçiyor... Atıklar, bütün dikkatlerini geriye doğru tekiş etmişler: Heran gelecek darbeyi bekliyorlar. Daha mukavemetli olsun diye derilerini kırıştırarak, boynularını kasarak...

Fakat bütün hayatları bu... Atın

Yeni ders senesi hazırlığı

Mekteplerin vaziyetleri ve ihtiyaç nispeti tetkik edilecek

Maarif müdürlüğü, önümüzdeki 942-943 ders yılında ilkokullardan ortaokula ve ortallardan ilsele girecek talabelerin hangi mekteplere devam edebileceklerini göstermek üzere bir broşür hazırlamıştır.

Diğer taraftan ilk tedrisat müfettişleri, maarif müdürünün reisliği altında toplanmışlardır. Bu toplantıda geçen ders yılının verim neticeleri, önümüzdeki sene için alınacak tedbirler görüşülmüştür.

Verilen karara göre her müfettiş, kendi muntakasındaki mektep vaziyetlerini, hangi mekteplerin tamir muhtaç olduğunu, binalarındaki sınıf mevcutlarını, yeni sene için mekteplerde guba açmak lazım gelip gelmeyeceği, yeniden mektebe ihtiyaç gösteren semt olup olmadığını bir raporla bildirecektir.

Konservatuvar talebeleri

Antigone'yi temsil edecek gençler geldiler

Meşhur klasik Yunan faciası Antigone'yi temsil edecek olan devlet konservatuvarı talebeleri dün, başlarında konservatuvar müdürü B. Orhan Şahin Gökyay olduğu halde şehrimize gelmişlerdir. Heyet 49 gençten mürekkeptir.

Devlet konservatuvarı heyeti bugün saat 16 da Taksimdeki Cumhuriyet Abidesine çelenk koyacaktır. Bugün Eminönü Halkevi şerefine Parkotelde bir çay verecektir.

Vall ve Belediye Reisli doktor Lütfi Kırdar da devlet konservatuvarı gençleri şerefine bir öğle ziyafeti verecektir.

Heyet reis ve devlet konservatuvarı müdürü B. Orhan Şahin Gökyay gazetecilere ihtisaslarnı şu suretle anlatmıştır:

— İstanbul gelmekle büyük bir sevinç duyuyoruz. Gazetelerle halkın gösterdiği alakaya teşekkür ederiz; çok mütehasşis olduk. Fakat biz sevinç, asıl temsilden sonra duyacağız. Antigone piyest bizim bütün çalışmamızın muhassalası değildir. Bizim, bundan başka daha zengin repertuarımız vardır. İstanbulda bir operet temsili vermek için 200 kişilik kadro lazımdır. Bu itibarla bunu mümkün göremiyoruz.

★ Bakırköy Kızılay cemiyetinden: 4/7/942 tarihinde Florya Plaj gazinosunda cemiyetimizin çıkarına verilmiş tekkarrür eden gece eğlencesine iştirak edecek sayın davetlilerimizin avdetlerine bir şuhulet olmak üzere gece yarısından sonra saat 3.30 da Floryadan İstanbul'a bir katar hareket ettirilecektir.

nasibi kamçı, öküzlükü üvendir, eşegin dikenli değnek...

Düşündüm ki, şu dirilme nazariyelerinin en basiti ve kolay olan tenasühle, şayet bir gün insan oğluna ehli hayvan haline gelmek mukadderse, aman, ayağımızı denk olalım. Zira, dayanılır şey değil. Zavalılara zebanilerden beter zalimlik ediliyor. Öyle ki:

— Hiç olayım... Yeniden dirilme-yeyim... Ona bile razıyım! - demek istediğim...

İnsaf; Onlar da can taşıyor.

Hayvanlara ettiğimiz eziyetin hadi, gayesi yok... Bu gördüğümüz onlar hakikaten Allahın rahmetine uğrayıp cennetleri dolduracak, bize şu hayvanlara kötü muamelemiz yüzünden toplumuz birden cehennemî boy-layacağız...

(Vâ - Nâ)

Türk tiyatrosu tarihi
Selçukîlerde tiyatro
Başlıklı bir yazı dolayısıyla

Tiyatro, bugünkü şekliyle, bize Tanzimatı müteakip gelmiştir. Gerek «Türk Temazası» adlı eserimde, gerek bu kıs «Türk Tiyatrosu Tarihi Matineleri» başlangıcında verdiğim konferansta bana bu kanaati veren sebepleri kâfi derecede anlatmış olduğumu zannediyorum.

İsmail Hami Danişmend'in «Cumhuriyet» refikimizde çıkan «Selçukîlerde Tiyatro» adlı makalesi bana yazılarının ve sözlerinin kâfi geldiğini öğretti. Yazdıklarım ve söylediklerim kâfi gelseydi eminim ki makale sahibi tiyatroyu Selçukîlerde bağlatmak «tez» inl müdafaa-ya kalkmaz ve tabiatıyla aldanmazdı.

Bu sebeplerdir ki mevzu bir defa daha döniyorum. Düşüncelerimi sayın muharririn yazısındaki eleştirilere sıralayacağım. Ümit ederim ki kendilerini tatmin etmiş olur ve bu suretle başkalarını da aldanmaktan kurtarırm.

İsmail Hami Danişmend yazısının başında tiyatrosun Tanzimatı müteakip doğrudan doğruya yurdumuza geldiğini; meddah, Karagöz, orta oyunu gibi ilk temaza nevilere alâka ve münasebeti olmadığı kanaatini, benimle paylaşan Refik Ahmet Sevengil ile İsmail Habîb'in sözlerini anıyor ve aynı fikirde olan doktor Kunoş'u zikrediyor.

Bu vesile ile yazdığı «bu umumî kanaatin kat'iyetine rağmen» cümlesiyle bu kanaatinizin kat'iyetine işaret eden ve biraz daha sonra «Tanzimat tiyatrosu bize Avrupa'dan gelmiş olmakla beraber» diye- rek tiyatrosun Avrupadan gelmiş olması faraziyesini, bizimle beraber, kabul eder gibi görünen sayın muharrir sözlerini şu şekilde bitiriyor: «Asırlarca evvel mevcut olduğu tarihi delillerle ispat edilebilecek çok eski bir Türk tiyatrosu yok değildir.»

Bu tarihî delil «Anna Comnène» in Bizans imparatoru «Alexis» in, ayaklarında damla olduğu halde, Türklerle karşı giriştiği ve Üsküdar'dan ileri gidemediği son seferini hikâye eden bir yazıdır. Tercümesini birlikte okuyalım.

«Kılıç Aslanın maiyetindekiler bu ıstırapı sırf bir temazülden ibaret zannettir. Hakikî bir hastalıklı damla kisvesine sokulmuş olduğuna hükmettiler. Onun için içerken ve sarhoşken hemen hep hastalıklı alay ettiler. Bu barbarlar hakikaten hatip oldukları için imparatorun ayağındaki hastalığa dair ahlakî muhaverele tertip ettiler. İşte böylece onun ayağındaki ıstırap nihayet bir takım (komedi) lere mevzu teşkil etti. Hatta Türkler imparatorun doktorlarıyla kendisine bakan diğer adamlarını teşhis ve temsil ediyorlar, bizzat imparatoru da bir araba içinde yatmış olarak ortaya çıkarıyorlar ve işte bu mevzudan bir oyun yapıyorlardı.»

Bu fikrayı ilk defa olarak ortaya koyan, Fuat Köprülü olmuştur. Kendisinin 1922 de «İkdam» da ve sonra bazı ilâvelerle «Türkiyat Mecmuası»nın ilk sayısında çıkan «Meddahlar» makalesinde bu malûmatı vermektedir: «Oğuz Türklerinin kurdukları büyük küçük mühtelif devletlerde sair islâm saltanatlarında olduğu gibi hükümdarı eğlendir-mekle mükellef nedim ve muhtiklerin mevcudiyetine kolaylıkla hükmedebiliriz. Nettekim Anadolu'da Selçukî saraylarında Bizans imparatorlarının taklitlerini yaparak sultanları eğlendirmeye çalışan bir takım muhtik ve mukallitlerin mevcudiyeti.

İşte bu sebeplerledir ki Selçukî sarayında oynanan bu taklitli oyun bugün anladığımız mânâda bir komedi olamaz. Ve Türk tiyatrosuna bir başlangıç teşkil edemez. Hatta «Türk Temazası» nı yazarken ben bunu mevzuu olmadığının için, orta oyununa bile bir başlangıç olarak kabul edemedim. Sayın İsmail Hami Danişmend'in işaret ettiği gibi (Devamı sahife 6 sütun 3 de)

İşte bu sebeplerledir ki Selçukî sarayında oynanan bu taklitli oyun bugün anladığımız mânâda bir komedi olamaz. Ve Türk tiyatrosuna bir başlangıç teşkil edemez. Hatta «Türk Temazası» nı yazarken ben bunu mevzuu olmadığının için, orta oyununa bile bir başlangıç olarak kabul edemedim. Sayın İsmail Hami Danişmend'in işaret ettiği gibi (Devamı sahife 6 sütun 3 de)

Karl mektubu

Patlayan bir lâğım

(Harbiye Sıpahtı ocağı karşısındaki (Cebel Topu) sokagının terkos çemesinden sonra gelen kısmında patlayan lâğım olvar hal-kımı aylardanberi rahatsız etmek-tedir. Bunun önüne geçilemez için geçen ay gazetenizle alâka-dar makamlar nezdinde ricada bulunmuşuk. Bugüne kadar bir netice çıkmadı. Bu yüzden bir ci-varda oturmak âdeti imkânsız bir hale gelmiştir. Belediyemizden bizi bu fena vaziyetten kurtarma-sını bütün mahalle halkı namına tekrar rica ederim.)

Cebel Topu sokakı No. 142
Kemal Nuray

Sahte piyango

Suçlu maksadının dolandırmak olmadığını söylüyor

23 nisan'da çekilen millî piyangoya ait biletlerden altı tanesini tahfif ederek sahte biletlerle piyango müdürlüğünden muhtelif tarihlerde 2512 lira almakta maznun 23 yaşlarında Şemseddin'in mevken muhakemesi-ne dün birinci ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır. Maznun Şemseddin tevli yolla suçunu itiraf ederek mahkemede şöyle söylemiştir:

— Maksadım piyango müdürlüğünü dolandırmak değildi. İhtimal vaziyetinde buna müsait değildim. Her ay babam bana kıfayet edecek para gönderiyor. Arkadaşlarımla konuşurken piyango biletlerinin üzerindeki numaraları kolayca değiştirilebileceğini ve bununla para alınabileceğini söyledim. Arkadaşlarım bunun imkânsız olduğunu ıleri sürdüler. Bu münakaşa üzerine ben de iddialı ispat için altı tane 23 nisan biletini aldım ve bunların numaralarını boya ile tahfif ederek ikramıye çıkan bilet numaralarını yazdım. Birsine 1000 lira ikramıye isabet eden biletin numarasını yazdım. Elimdeki yarım bilet, Bununla beraber yine numarası değiştirilmiş diğer üç biletin götürüp piyango müdürlüğünden iki bin lira aldım. Kimse farkına varmadı. Beşinci bilet de Anna adında bir kızla gönderdim ve paraları aldım.

Tanıdıklarından Agop adında birine altıncı bilet verip piyango müdürlüğüne gönderdim. Bu defa şüphelenmişler ve biletin sahte olduğunu anlayan Agobu yakalamışlar. Bunu haber alınca derhal gidip zabı-taya vaziyeti anlatarak Agobun bu işten haberi olmadığını ve suçlu alâkası bulunmadığını söyledim. Sahte biletlerle piyango müdürlüğünden aldığım 2512 lirayı sarfetmedim, hep-sini tamamlıe cebimde sakladım. Yakalandığım zaman da zabıtaya pa-raları teslim ettim.

Piyango müdürlüğünden paraları alırken başka başka yanlış adresler vermemiştim sebebi sorulunca Şemseddin:

— Evvelce de söylediğim gibi, maksadım piyango biletlerinin tahfif edilebileceğini ve idarenin bu sahte biletlerle aldatılacağını ispat etmekti. Her defasında doğru adres verseydim şüphle uyandırır. Bunun için başka adresler verdim.

Demişti, Şahitlerin dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Rakı ısmarlamadığı için yaralamışlar

Seyyar dondurmacılık yapan Akay-dın adında bir gece sarhoş bir halde Galatada bir kahveye gittiği orada oturan Şakir ve Yakup adlarında iki arkadaşına yanına oturarak:

— Çok para kazanmışsın. Bize de rakı ısmarla.

Demişlerdir, Akaydın parayı olma-dığını söylemiş, ötekiler ısrar etmiş-ler ve bu yüzden kavgaya tutuşmuş-lardır. Bu kavgada Şakirle Yakup bacaklarını çekerek Akaydın vüdu-dunun beş yerinden tehlikeli surette yaralamışlardır.

Vakaya polisler yetişerek yaralıyı Cerrahpaşa hastanesine kaldırmış-lar. Şakir ve Yakup kaçmışlarsa da biraz sonra ikisi de yakalanmış-tır.

Bir ağır işçi karnesi bulundu

Fatihle Bosnalı çorbacı Ali, bir ağır işçi kartı bulmuş, Fatihle Hafız paşa karşısında kahveci Cafere tes-lim etmiştir. Kartını kaybeden ora-ya müracaat ederek alabilir.

Barbarosun heykeli

Belediye imar müdürü B. İbrahim-le profesör Belling Güzel Sanatlar Akademisine giderek Barbaros Abide-si maketini tetkik etmişlerdir. Bu maket muvafık görülmüş ve heykeli yapılması kararlaştırılmıştır. Barba-rosun Abidesi, tabii büyüklükte ola-caktır.

Bir çırpıda

Bu yaşta !!

Yaşı ilerlemiş meşhur bir edebi-yatçıdan bahsediyorduk. Yanımız-dakilerden bir zat:

— Uzun bir eser hazırlaymış!.. Aşkolun doğrusu... Bu yaşta!.. diye hayret etti. Ötekiler tekrarla-dılar:

— Bu yaşta!!..

Halkhunda fikir yürütülen edebi-yatçı âdeti bir «sanat Zaro ağası» gibi telâkki ediliyordu.

Garip tesadüftür. O günü evim-de «eresim» e dair bir kitap okuyor-dum. Orada meşhur ressam Anguste Renoir'ın hayatına dair şu satırlar gözüme ilişti:

İhtiyarlık çağlarında Anguste Renoir artık kötürüm olmuştu. Parmakları romatizmadan geriye doğru kıvrılmıştı, fırça tutması hemen imkân kalmamıştı. Bacakları vücuduna taşıyamıyordu. Fakat maddi varlığını bu kadar erimesi-ne rağmen ihtiyar ressam sanatının en olgun zamanında bulunduğunu hissediyordu. Bunun için bir çare düşündü. Kendisine tekerlekli bir is-kele yaptırdı. Her gün buna bin-i-yor ve modelinin yanına gidiyordu. Fırçasını romatizmadan kıvrılmış parmaklarına bağlatarak resim yapı-yordu.

Bunu okuyunca insan kendi ken-dine endişe içinde şu cümleyi tek-rarlıyor:

Bizde «sanat yaşı» ne kadar kusa!.. Güzel sanatlar âdeti tatlı bir «geç-lik eğlencesi» addediliyor. Ve mu-ayyen bir yaştan sonra bu eğlence-yi âdetâ size yakıştıramıyorlar... İşte bunun içindir ki edebiyat bizde şün-diye kadar hiç de ciddiye alınmış bir mevzu değildir.

Bizde güzel sanat «oyuncak» dan, «topaç» ve «bebek» ten sonra ba-şlayan ömri gayet kısa süren bir meş-guliyettir. İşte o kadar...

Ve yaşı başını aldığı halde hâlâ şürlü uğraşan kahrmana hayatta muvaffak olmuş dostu şöyle nasihat veriyor:

— Hâlâ mı bu çocuklukların pe-şinesin a birader?... Gençlikte hep-imiz o işi yaptık. Şürler yazdık... Satırlar karaladık...

Evvel amma bütün bunların bir zamanı var değil mi?..

İşin berbat tarafı gençlikte kriz halinde gelen heyecanı, şürl arzula-rını hakiki ve devamlı sanat cevheri ile karıştırmıyor... Ve meseleyi sa-dece, basit bir gençlik karpisi halin-de alıyoruz... İşte sanat yaşı bizde bunun için bodur kalıyor...

Hikmet Feridun Es

Günlük Borsa

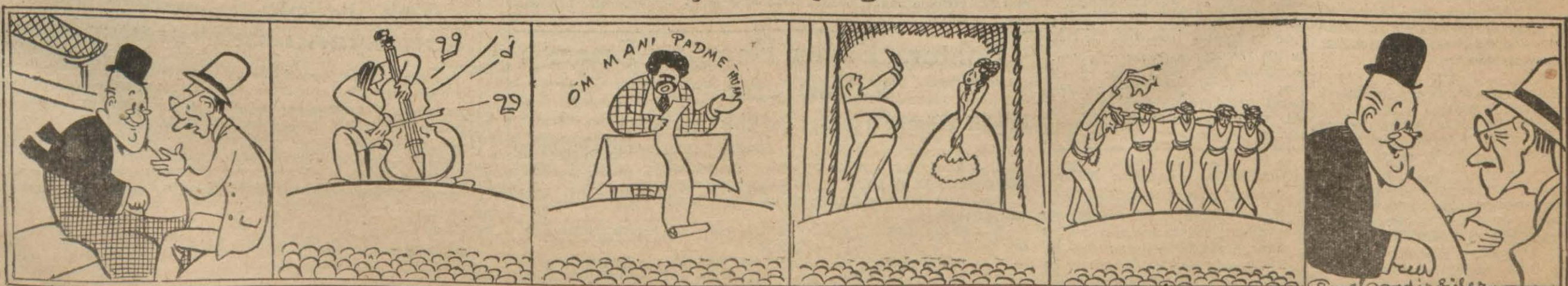
İstanbul Borsasının 3/7/1942 fiyatları

% 7.5 933 Türk borcu I, II, III	23.70
» 5 1938 İkramiyeli	20.85
» 5 1935 İkramiyeli Ergani	22.90
» 7 1934 Sivas-Erzurum I	19.85
» » 1934 Sivas - Erzurum 2-7	19.95
» » 1941 Demiryolu İstikrazı	19.95
» » » II	19.55
A. Demiryolu tahvilü I-II	52.25
A. Demiryolları tahvilü III	53.—
A. Demiryolu müesseli senet	47.—
Kupon kesik	
T. C. Merkez Bankası	155.—
T. İ. ş. bankası nama muharrer	14.75
T. İ. ş. bankası (hamile alt)	15.25
T. İ. ş. bankası müesseli his.	205.—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	30.25
A. Demiryolları şirketi (% 100)	49.25
Eskihisar çimento	11.80
Sigortalı Kredi Fonstye 1933	97.—
» » 1911	93.—
» » Amortt	55.—
» » Kupon	1.—
Londra üzerine 1 sterlin	5.24
Newyork üzerine 100 dolar	130.70
Cenevre üzerine 100	
İsviçre frankı	30.08
Madrid üzerine 100 pezeta	12.9375
Stokholm üzerine 100 krun	81.10

BORSA DIŞINDA

Türk altını	82.00
Kilçe altın bir gramı	4.43
Meddiye	1.48

Bay Amca'ya göre...

— İki Halkevi arasında rekabet var diyorlar bay Amca...

... Meselâ Eminönü Halkevi bir konser verse...

... Beyoğlu Halkevi hemen bir konferans vermiş...

... Biri, yardım kolu çıkarına bir oyun tertipless...

... Öbürü halka bedava oyun göstermiş...

B. A. — Eğer rekabet dedikleri buysa darısı bütün Halkevlerimizin başına dostum!

Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. (72222)

Tenis maçları

Misafir Alman tenisçilerine karşı çıkarılacak oyuncularımız hakkında düşünceler

Tenis federasyonunun daveti üzerine Avrupanın en yüksek tenisçilerinden B. Koch ile Dr. Egert Alman tenis federasyonu tarafından Türkiye'ye gönderilmiş bulunmaktadır.

Bu kıymetli oyuncular Ankara, İstanbul ve İzmir tenisçilerinin iştirakiyle Ankara'da tertibedilen Ankara tenis kupası maçlarına iştirak edecekler ve avdette geyrimizde oynayacaklardır.

Harbiden evvel fırsat düştükçe Romanyanın, Yunanistanın, Bulgaristanın ve en son olarak da Suriyenin en meşhur oyuncularını aramızda görmek ve kendileriyle müsabaka yapmak imkanı hasıl olmuştur. Yapılan bu temaslara neticesinde o vakit daha raketi düğün tutmasını bilmiyen küçük Fehmi ile Nisan bu oyuncuları maçımları seyretmekten çok istifinde ettiler ve bu karşılaşmalar dolayısıyla kendilerinin de zamanla bunlar kadar değışle bile bunlara yakın bir oyun gösterebileceklerini akillandırdı.

Zamanla ve spor seven ağabeylerin teşvikle tenisteki kabiliyetlerini inkişaf ettirdiler. Bugün için Fehmi teniste başta gelmekte ve onu Nisan takibetmektedir. Fehminin mevsi min seçme oyunlarında bilhassa İstanbul birinciliği ile Ankara Ulus kupası maçlarını tek erkek karşılaşmalarında rakiplerine tek bir set vermeden kupaları kazanması bu genç oyuncunun birincilik iddiasını ispatla kâfidir.

Nişana gelince; bir müddet tenis sahasından uzaklaşması ve bu yüzden antrenman kıfayetsizliği onu bu sene için ikinci planda bırakmıştır. Önümüzdeki sene antrenmanlarına müntazaman devam ederse Fehmiye en büyük rakip olacağı muhakkaktır.

Bu senenin üçüncü oyuncusu da hiç şüphesiz Bambino namile maruf futbolcu Mr. Holmstr. Seçmelerde rakibi Hasana uzun bir çekişmeden sonra her ne kadar mağlup olmuşsa da İstanbul birinciliklerinde bu mağlûbiyetin acısını kolaylıkla çıkarmış ve rakibi Hasana sığınma tesiri altında sahayı terk etmek mecburiyetinde bırakmıştır.

Senenin dördüncü oyuncusu Hasan gelmektedir. Bu arkadaşın oyunu komple olmakla beraber nefes kıfayetsizliği iyi netice almasına mani olmaktadır.

Bu oyuncular Kris, Jaffe, Melih ve Semih takibetmektedirler. Meşhur ve kıymetli tenistimiz Suadi bu arkadaşların arasına kaydetmediğimiz sebebi, kendisinin artık tek erkek maçımlara iştirak etmemesinden dolayıdır.

Yaşının ilerlemiş, vücudunun ağırlaşmış olmasına rağmen hâlâ oyuna devam edip klas oyuncularımız meydanında yer almasını her zaman takdir ederlerdim.

Tek bayanlarda senelerdenberi rakipsiz olarak L. Grodzki birinciliği muhafaza etmektedir. Ulus kupası galibi bayan Bahtiyi ile Ankara maçlarında alacağı neticeyi bütün tenis meraklıları sabırsızlıkla beklemektedirler.

Mevsim bîdayetinde yapılan maçlar

da genç tenisçilerimizden Suat Nemli, Enes, Doğan, Suzan ve A. Tiberius nazari dikkati celbedecek güzel oyunlar çıkardılar. Bu gençlerin tenise ciddi olarak gahstıkları takdirde yakın bir zamanda birinci sınıf oyuncularımız meydanına katılmalarına hiçbir sebep görülmüyor.

Hâlen Ankara'da oynamakta olan Ankara kupası maçımlara iştirak eden iki meşhur Alman tenisçisinin bizi mükldlerden çok üstün olduklarını kabul etmekle beraber genç elemanlarımızın kazanmak için fazla enerji sarfedecekleri muhakkaktır.

M. KIBAR

Türkiye bisiklet birinciliği

Türkiye bisiklet mukavemet birinciliğine iştirak edecek İstanbul bisiklet ekibi dün eski bisiklet şampiyonlarından bölge sici gafi B. Halit Tüccarbağın riyasetinde Balıkesire hareket etmiştir. Kafile Hamza, Muzaffer, Alâeddin ve Mustafa olmak üzere dört bisikletçiden mürekkeptir. Yarın yarın Balıkesirde 120 kilometrelik bir sahada yapılacak avdette Bursaaya gidilerek sürat müsabakalarına iştirak edilecektir.

Yelken teşvik müsabakaları

Bu sporları ajanlığı tarafından tertibedilen mevsimin ilk yelken yarışı yarın Moda koyunda yapılacaktır. Saat 14 de başlayacak olan bu müsabakalar bütün amatörler için olmaktadır her nevi yelken teknesinin iştiraki serbesttir.

Federasyon tarafından kabul edilen şarpi sınıfı yarışları bu seneden itibaren kademli ve kademli olmak üzere iki sınıf yelkeni arasında lera edilecektir. Geyrimiz yelkenleri teknik komite tarafından tasnif edilmiş ve en iyi yelkençilerimiz kademli sınıfına terfi etmişlerdir.

Alman tenisçilerile yapılacak müsabakalar

Tenis ajanlığından: 10, 11 ve 12 temmuzda Taksimdeki bölge tenis kortlarında Alman tenis ekibi ile yapılacak müsabakaların biletleri Dağılık - Eskrim - Tenis kulübünde saat 9 dan 12 ye ve 13.30 dan 20 ye kadar her gün satılmaktadır.

Yelken teşvik müsabakası

1. — Su Sporları Ajanlığından: 1 — Bölgeniz yelken teşvik müsabakalarının birincisi 5 temmuz pazar günü saat 14 de Moda koyunda yapılacaktır.

2 — Bu müsabakalar bütün amatörler için olmaktadır her nevi yelken teknesi girebilir.

3 — Yarışlara iştirak edeceklerin saat 13 de Hakem Heyetine müracaatle kaydını yaptırarak teknelerini kontrol ettirmeleri mecburidir.

4 — Yarış rotası müsabaka mahallinde tesbit edilecektir.

DİNYADA NELER OLUYOR?

Gezici arı kovanları I

Birkaç gün evvel Almanyada Kovancılar cemiyetinin bir kongresi toplanmıştır. Bu kongreye Almanyanın her tarafından arıcular iştirak etmiştir. Kongrede, aynı zamanda arı kovanlarının daima bir yerde sabit olarak kalmayıp yer değıştirmeleri de görülmüştür. Mesela, ilkbaharda kovanlar meyva bahçelerine götürülmelidir. Bu suretle buradaki arılar faydalı iki iş görecektir: Hem ağaçların çiçeklerinden bal

tophiyacıklar ve hem de ağaçlarda erkek çiçeklerle dişi çiçeklerin birleşmelerine sebebi olacaktırlar.

Yazın ise kovanlar, akasya ve iblamur ağaçlı yerlere sevk edileceklerdir. Yaz sonunda ve güz iptidiasında kestane ağaçları ormanlara, çiçeklerin daha çok dayandıkları yüksek yerlere götürüleceklerdir. Böylelikle bal istislaletinin çoğalacağı hesaplınmıştır.

Vücut ile zihin arasında münasebet

Paris Etibba mecmuasında negredilen bir makalede, vücut ile zihin arasındaki münasebet belirtilmektedir. Bu makalede ileri sürülen nazariyeye göre, ihtiyarlık insanlığın en büyük dertlerinden biri sayılmamak lâzımdır. İnsan ihtiyarladıkça fizik kuvvetlerinin azalması, zihin kuvvetinin azalmasını icabettirmez. İhtiyarlıyan bir insan, kan deveranı intizamı zayıflarından muhtarak değışle, bütün zihni kuvvetlerini tam olarak muhafaza ediyor.

Bu makalenin sonunda, fizik kuvvetlerin azalması, zihni kuvvetlerin tekmül ve inkişafına da yardım ettiği nazariyesi ileri sürülmektedir.

Bir insan 70 senede ne yer ?

Fransız mütchassuları, normal bir surette çalışan bir insanın gündelik rıyeceklerini şöyle tesbit ediyorlar: 500 gram ekme k, yarım litre şarap, 400 gram sebze, 250 gram et, yarım litre süt, 80 gram yemiş ve 18 gram tuz.

Bir insan 70 sene yaşamış olursa bu müddet zarfında yediklerinin tutarı şudur: 12775 kilo ekme k, 10220 kilo sebze, 12775 litre şarap, 6387 kilo et, 5110 litre süt, 2050 kilo yemiş ve 490 kilo tuz.

Sivastopolun düşmesile Karadenizdeki Rus donanmasının durumu

Karadenizdeki Rus donanmasının ana üssü olan Sivastopolun Alman orduları tarafından zaptı bu donanmanın bilümlüm ikmal ve tamir işini mükşül bir vaziyete sokmuştur. Sivastopolun harbi limanı daha Çarlık devrinde esaslı surette elah edilecek müstahkem bir üs haline sokulmuş ve Sovyet hükümeti bu üssü her nevi harbi gemisi inşa edecek tersane ve fabrikalarla takviye etmiştir. Donanmanın havuzlanması için sabit doklara malik olan Sivastopol limanı Nikolayev ve Odesanın düşman işgali altına girmesi üzerine Rus donanması için daha büyük bir ehemmiyet almış olduğundan burasının elden çıkarılmamasına âzami derecede gayret sarfedilmiştir. Dokuz ay Alman ordusunun muhasarası altında kalan bu üssün müdafaasına lüzumlu kuvvet ve malzeme, Rus donanmasının himayesinde Kafkas limanlarından taşınmış ve müdafaaya sahaylarında donanmanın ağır topları Alman ordusuna hayli hırpalamıştır. Sivastopol Rusların elinde kaldıkça Kırımın istilası tamamlanamıyacağı ve bu üse istinaden Sovyetlerin Kırımda işgal edilen sahillere zaman zaman ihraç teşebbüsleri yapmaları mümkün olacağı gibi Kırımdaki Alman ordusunun ikmal işlerini kestirme olan deniz yolundan istifade edilemiyerek uzun kara yolundan yapılmasına mecbur kalıncıydı. Bundan başka Almanların Rusya'da başlayacakları umumî taarruz için Kırımdaki kuvvetlerini daha mühim olan diğer cepheleere çekebilmeleri için Sivastopolun behemehal zaptı lâzımdı. Aksi takdirde Rusların Kırımdaki işgal kuvvetlerinin zaafından istifade ederek kaybettikleri yerleri istirdada kalkışmaları muhtemeldir. Bu sebeplerle de ki Alman başkomutanlığı Sivastopolu kendiliğinden teslim olmasını beklemiyerek cebren zaptetmeğe karar vermiştir.

Sivastopolun Singapurda olduğu gibi denize karşı müdafaası zayıf değildir. Burada en modern kara tahkimat sistemini arazinin müdafaaya fevkalâde elverişli durumu takviye etmektedir.

Sivastopolu ele geçirmeğe karar vermiş olan Alman - Rumen müttefik kuvvetlerinin buraya denizden bir tazyik yapmaları mevzuubahis olduğundan bu müstahkem üssün denize müteveccih uzun çaplı ağır toplarımdan bir kısmı müdafaada işe yaralamıştır. Her ne kadar mütearrızın elinde Sivastopolu denizden de zorlayacak bir donanma mevcut değışle de hava kuvvetinin donanma yokluğunu nispeten telâfi ettiği muhakkaktır.

Sivastopol düşer düşmez Rus donanması bu limanı terk ederek Karadenizin şark sahilindeki Nevrosiski veya Batum limanlarına sığınmıştır. Kerç boğazı Alman kontrolü altında olduğundan artık bu donanmanın Azak denizine girecek kendi ordusunun sol cenahına yardımında bulunmasına imkân kalmamıştır.

Sivastopol limanında şimdiye kadar Rus donanmasına veridiren zayıyatın hakiki miktarı tamamen ma lûm değışle de Alman kaynaklarından bildirildiğine göre bu limanda bir kruvazör hava taarruzu neticesinde batmıştır. Kezalik iki muhrip de Alman tayyareleri tarafından Kırım sahilinde batırılmıştır. Bu takdirde üstün mahrum kalan Sovyet donanması bir drinot ile 3 kruvazör, bir tayyare gemisi, 3 torpito kruvazör, 4 muhrip, 2 torpito bat ve tahminen 30 denizaltı ile 5 mayın gemisi ve 30 kadar hücum botundan mürekkeptir. Karadenizde hareket yapma için bir donanmanın oldukça mühim bir kuvvet teşkil ettiğini kabul etmek lâzımdır. Bu kuvvetin harbi hareketi bakımından bir vazifesi de düşman sahilleri ve limanlarını bombardıman etmek olduğunda bilhassa gecelerin buna teşebbüs etmediğine hayret edilmektedir. Her halde Köstence ve Sulina ile Rumen işgali altındaki Odesa arasında yapılmakta olan seyirüsefe Rus donanmasının sık sık mani olması beklenmelidir. Hele Rus denizaltı kuvveti Karadeniz gibi dar bir saha için çok iş görecektir ve düşman sahillerinde değış vapur, hattâ kayık bile gezdirmeyecek derecede

fazladır. Her halde Rus donanmasının Karadenizdeki faaliyeti harbin icabettirdiği kadar semereli olmamıştır.

Bundan sonra Rus donanmasının Batum, Novorossiyski ve Tuapse limanlarından ikmal işlerini pek mükşülâla temin etmeğe çalışarak düşman işgali altındaki sahillerde nakliyata mani olmağa uğraşması ve fırsat bulduğu takdirde geçen kış aylarında yaptığı gibi Kırım sahillerine asker çıkarma hareketini himayeye memur edilmesi umulur. Mamafih üsseneceği Kafkas limanlarında tamir atelyelerinin ve havuzların mefkudiyeti bu donanmanın gittikçe

âtıl bir vaziyete girmesini intacedektir.

Hülâsa; Karadenizdeki Rus donanmasının akıbetini Şark cephesindeki harbin gidişi tayin edecektir. Sivastopolda ve Kırımın diğer kesimlerinde kara harbine iştirak ettirilen Rus bahriyelilerinin verdikleri zayıat da donanmanın harbi kıfayeti üzerinde müessir olmuştur. Muhtemeldir ki; bu donanmanın Karadenizde oynayacağı rolün kıymeti olmayacağı mülâhazasıyla bir kısım personeli kara ordusunun bilhassa makinelî kuvvetlerini takviye için cepheye alınacaktır.

A. B.

Askerlik Bahisleri

Gene ikinci cephe

İsviçreli bir mütahassıs böyle bir cephe açmanın güçlüklerini anlatıyor

Bir İsviçre gazetesi ikinci cephe hakkında bir mütchassısın makalesini neşretmektedir. Bu makalede deniliyor ki:

Sovyet Haricîye Komiseri B. Molotof'un Londra ve Vasington'a yaptığı son seyahatte garbi Avrupada ikinci bir cephe kurulmasını, bu suretle 110 Alman tümeni tarafından Sovyet cephesinde yapılan devamlı tazyikin azaltılmasını bir kere daha istediği muhakkaktır. Fakat Müttefiklerin, bu sene de Almanları Şark cephesinden kuvvetler çekmeğe mecbur edecek büyük ölçüde bir taarruz hareketinde bulunmaları mümkün görünmüyor. Almanlara karşı taarruz için yüz tümen asker lâzımdır. Bu askerın nakli, işgesi şimdiki hali kabil olmayan meselelerdir.

Amerika bugün elindeki gemi tonajı ile Avrupa aynı zamanda iki tümen gönderebilir. Atlantik'in gelişmesi vasatı olarak 8 gün müddete lüzum gösteriyor. Bu nokta göz önüne alınırsa Atlantik'in beri tarafında mühim bir kuvvet toplanması için çok zamana ihtiyaç olduğu anlaşılır.

Şimdiye kadar 6 tümen Atlantik'i geçmiş, İrlanda, İskoçya, Cebelüttrik, Basra ve Irak'a gelmiştir. İngilizlerin, İngilizlerde alkokıyama mecbur oldukları kuvvetten başka, arzu edilen noktaya gönderilebilecek 40 kadar tümenleri vardır. Bunların nakli bir kaç aya mütevakfıdır. Bunun içindir ki İngilizler, güçlükleri göz önüne almadan hemen bir cephe açılmasını istedikleri halde İngiliz hükümeti ihtiyatlı davranmaktadır.

Bir fırka askerın nakli bir çok gemiye ihtiyaç gösterdiği gibi bu kıtaların karaya çıkarılması da mühim bir meseledir. Bu iş 1917 de olduğu gibi yapılamaz. Karaya çıkarılacak bunlar işgal kuvvetlerinin mütih karşılanması mümkündür. Fakat bunların işgal kuvvetlerinin mütih mukavemetle karşılaacaklarıdır. Hollandadan Gaskonya körfezine kadar uzanan sahildeki kıtalar 35 dakikada Norveçin sınımlarında İspanya hududuna kadar olan sahildeki kıtalarda iki saat içinde ayaklandırılabilir.

Uzağı gören bir kurmay heyeti her ihtimali göz önüne alır. Alman genel kurmay sahillere bir taarruz imkânını hesap dişi tutmamış, bilakis buna karşı tedbirler almıştır. Fransa ve Belçikada işgal kuvvetleri artırılmış ve istihkamlar yapılmıştır. Fransada 3 Alman ordusu vardır. Bunlar general Dollman, Blascovitz ve von Haas'ın kumandası altındadırlar. 30 timenten mürekkep olan bu ordular iyi askerlerden mürekkeptir, hepsine general von Witzleben kumanda etmektedir. Bu 30 tümen başka zırhlı ve motorlû tümenler de vardır. Norveçte, bilhassa bu memleketin sınımlarında aynı ihtiyat tedbirleri alınmıştır.

Bir karaya asker çıkarma hareketinin derhal durdurulmaması için taarruz eden tarafa havada büyük bir üstünlüğe malik olması lâzımdır.

Müttefiklerin şimdi böyle bir üstünlüğe malik olup olmadıklarını söylemek güç bir şeydir. İngilizlere en yakın bir memlekette bir köprübaşı kurmak için asker taşımağa yetecek kadar vapurları bulunup bulunmadığı da bilinmiyor. Bir tümeni taşımak için ne kadar çok vapura ihtiyaç olduğu göz önüne getirilirse, bunları himaye edecek gemiler bir tarafa bırakılırsın, işin ne kadar güç olduğu anlaşılır. Şurasını da unutmamalıdır ki B. Churchill geçen harbe mevsimsiz ve netice vermeyecek taarruzların daima aleyhinde bulunmuştur. Sir Cripps de vatandaşlarını Müttefiklere zarar verecek, sırf gösteriş mahiyetinde bir hareketten sakınmağa davet etmiştir.

Bu çok karışık meselenin bütün malûmları tetkik edilirse şu neticeye varılır ki İngilizlerle Amerikalılar, ellerinde kâfi derecede vasıta olmadığından, Avrupanın her hangi bir noktasına cephe kuracak kadar büyük mikyasta asker çıkarabilecek durumda değillerdir. Buna mukabil hava taarruzlarını geliştirebilirler. Çünkü Greenlandin cenubuna, İrlanda ve hattâ İngiltereye binlerce Amerikalı tayyareci gelmiştir. Bunlar henüz Avrupa kıtası üzerinde uçmamışlardır. Hiç şüphesiz uçacaklardır.

Bu hava taarruzlarına ilâve olarak, garpta Alman kıtalarını tutmak için Saint Nazaire'deki gibi basit hareketleri yapılması mümkündür. Fakat bugünkü durum göz önüne alınırsa daha umumî mahiyette bir harekete ihtimal verilemez. Müttefikler, zaman geçtikçe, geniş kaynakları sayesinde, Mihvere üstün kuvvetler toplayacaklarını zannetmiyorlar. Almanlara gelince, Afrika ve Avrupada yeni muvaffakiyetlerle hasmın vastalarını kullanmalarına imkân bırakıyacak bir durum yapacaklarını umuyorlar. İşte muharebenin bugünkü safhası budur.

★ Sarıyer Halkevinden: Evimiz dershaneler ve kurslar gubesi (ilk okul ikmalleri, orta okula hazırlama, orta okul ikmalleri) için kurslar hazırlanmıştır. Kurslar, rıyaziyet, tarih, tabiiye, Türkçe, Fransızca ve İngilizce derslerini ihtiva etmektedir. Kurslara 9 temmuz perşembe günü başlanacaktır. Talip olanların idare memurluğuna müracaat ederek isimni yazdırması ve kurs günü ve saatlerini öğrenmesi lâzımdır.

★ Heybelliada sanatoryumu idaresinden: 28/6/42 pazar günü çok zengin bir programla hastalarımıza neşe dolu unutulmaz bir gün yaşatan Beyoğlu Halkevi temsil gubesi ve caz heyetinin kıymetli gençlerine ve kadırlarına Halkevi başkanıma teşekkürlerimizi sunarız.

★ C. H. P. Beykoz ocağı idare heyeti reisliğinden: Ocağımızın 942 senesi altıncı aylık toplantısı münasebetle 5 temmuz 942 pazar günü saat 11 de muhterem doktor Ahmet Salim Çalşkan tarafından (Gençlik ve Spor) mevzuulu bir de konferans verileceğinden sayın âzamanı muayyen saatte C.H.P. Beykoz kaza merkezini tegrifleri rica olunur. Herkes gelebilir.

Garip bir merak

Geçenlerde gazeteler, bir katil hakkındaki idam kararını tasdik edildiğini, hükmün yakında infaz edileceğini yazdılar. Bu haber dalgasına dalgasına derhal memleketin dört tarafına yayıldı, kenar mahallelerdeki tenek kulübelerde bile konuşma mevzuu oldu. Ertesi gün öğrendik ki, havadis gazetelerde okuyan veya kulaktan kulağa duyan bir çok meraklılar Sultanahmet meydanında toplanmışlar, mahkûmun idamını seyretmek üzere geceyi orada geçirmişler ve bekledikleri olmayınca sabahleyin yorgun argın, bir az da dargın bir halde uykusuzluktan şişen gözlerini oğuştura oğuştura evlerine dönmüşler.

Bu acayip seyr meraklılarının müteakip gecelerde aynı hevesle orada toplanıp beklemeye devam ettiklerini öğrenince bir gece uykumu feda edip ben de bu seyircileri seyretmek merakına düştüm.

Gece yarısı bir saat geçiyor. Hava açık, mehtap etrafı iyiden iyiye aydınlatıyor. Ahırkapı kıyılarında gelen yosun kokulu, slak rüzgâr elbiseyi nemlendiriyor, vücuda çarpan serinlik hafifçe tüyleri ürpertiyor. Ayasofya camii'nin yanındaki meydanlığa doğru ilerliyorum. Ökçelerim kaldırım taşlarına çarpıkça camı duvarlarından kof sesler aksediyor. İleride bir gölge kümesi kumuldaniyor, yaklaştıkça başların hareketlerini, yavaş sesle konuşulanları duyuyorum. Biri elile beni işaret ederek:

— İşte, diyor. Geliyorlar. Ben sana, bu akşam mutlaka bu iş olur demedim mi? Bu gelen her halde hükümdür.

Ben ilerlerken güya hissettirmeden takibe başlıyorum. Bir kaç adım sonra benim de etrafa bakınarak durakladığımı görünce omuz silkip yine başbaşa veriyorlar:

— Bırak canım. O da bizim gibi enayinin biri. Galiba bu gece de boş yere burada sabahlıyacağız...

— Öğlüm! Topkapıdan buraya kadar taban tepip geldik. Şimdi geriye dönmülmüş ya. Bak sana, bu kadar adam bekliyor. Biz de sabaha kadar bekleriz, sonra buradan doğrudan işimize gideriz.

Sağda solda, ay ışığının yapraklardan süzülen gümüş serpintileri altında da bir çok gölgeler kumuldaniyor. Ağaç altlarında loşluğa gözlerim alıştıka etrafı daha iyi farkediyorum. Çınarların etrafı, park pamaklıklarının önleri, cami duvarının dipleri kadın, erkek, çocuk kümelerile dolmuş. Arasra ağaçların yaprakları hildiyor, maymun çevikliği ile daldan dala sıçrayan çocukların kahkahaları çınıyor. Dört yol ağzından mütemadiyen gelen elleri paketlen gruplar da duraklayıp etrafı gözden geçirecek ağaç gölgelerine dalyorlar. Herkes heyecan içinde. Bir ayak sesi duyulunca merakla başları uzanıyor, gözle o tarafa dönüp karanlıkları delmek istiyor, çocuklar koşuyor, akşam üzeri gezinti yerinde tramvay bekleyen eğlence meraklıları telaşle yiyecek paketleri toplanıp hareket hazırlıkları yapıyor:

— Geliyorlar galiba... Hadi, koşalım da ileride yer kapalım.

Yorgunluğa, uykusuzluğa katlanarak bu kadar telaşa beklenen nedir?... Bir insanın ilediği suçun kâfaretini hayatı ile ödemesi değil mi? Cerahatlı bir yaradan koparılmiş pis bir bez parçası iğrençliği ile sallanan bir canavar cesedinin korkunç manzarasını seyretmek bu kadar fedakârlığa değer mi?...

Acaba, o kanlı ölüm mikrobu'nun cemiyet bünyesinde sükûtlup tepelenmesini gerekerek ferahlamak ihtiyacile mi hareket ediyoruz; yoksa, bugünkü dünya olaylarının tesiri ile değışen zevkler bu korkunç manzarlardan hoşlanıyor mu?

Cemal Refik

Beyoğlu yerli askerlik gubesinden: 339 doğumular ve bu doğumularla muameleye tabi olanların ilk ve son yoklamaları beraber olarak 6/7/942 pazartesi gününden itibaren ayın çift günlerinde yapılacak ve ağustosun nihayetinde kadar devam edecektir. Nüfus çıldanlarla ve ikamet kâğıtlarıyla birlikte gubeye müracaatları, (3644)

Taksim Askerlik Şubesinden: 339 doğumulu ve bu doğumularla muameleye tabi olanların (338 doğumularla muameleye tabi olarak her ne suretle olursa olsun tecilini yaptırınlar, tehiri sevk kararı alanlar ve seneyiatiye terkedilenler dahil) ilk ve son yoklamaları 6/7/1942 günü yapılacaktır. Aklâkarda olanların ilgili vesikalariyle birlikte her gün saat 9 da şubede bulunmaları ve yoklamalarını zamanında yaptırmayanlar hakkında kanuni takibat yapılacağı ehemmiyetle ilân olunur.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Doktorun hikâyesi

Mesleğinde çok ileriye gitmiş meşhur bir doktor bana şu hikâyeyi anlattı:

— Mektepten yeni çıkmıştım. O zamanlar Tıbbiyede ameliyata, tecrübe pek az yer verildi. Nerede şimdiki gibi herkesin önünde bir mikroskop, nerede o bizim mahrumiyetler, yokluklar içinde yetiştiklerimiz!

İlk memurietim İç Anadolu'da bir kaza doktorluğu olmuştur. Gönderildiğim yer hakikaten Cennet gibi idi. Havası, suyu fevkalade... Deniz kenarında, manzarası büsbütün nefis... Arkadaşlarım bana yazdıkları mektuplarda: «O kadar güzel bir yer düştün ki doğrusu sana gıpta ediyoruz» diyorlardı.

Yalnız bir şey pek merakuma dokunmuştu. Buranın halkı kendisini katipen doktora filân muayene ettirmeye lüzum görmüyordu. Kasabaya geleli şöyle böyle yedi ay olduğu halde bir tek hasta kapımın eşliğini almış değildi. Acaba hepsi sıhhatte insanlar mı idi?.. Buna emin olamam. Hiç üzülmeyecek, bilakis sevinecektim. Aralarında birçok hastalar olduğunu gayet iyi biliyordum. Lâkin doktora itimatları yoktu. Beni idmansız bir adam gibi görüyorlardı. İşin tuhafı tek nabız tutmadan geçirdiğim bu yedi ay içinde ben de kendimi öyle görmeğe başlamıştım.

Gözlerim yolda; beni hastaya çağırarakları mesut anı bekliyordum. Fakat ne geçer?.. Yalnız bir kere, kasabanın cenubundaki «Yeşilviren» köyünde bir cinayet olmuştur. Cesedi muayeneye gitmiştim. Bir defasında da ortadından dayak yiyen bir gebe kadını getirmişlerdi. İşte bu kadar...

Lâkin işte tam bu sıralarda bir akşam üstü kapım çaldı. Bakım bir atlı... Hayvanının üzerinden şöyle selendi:

— Beni Akif ağa gönderdi; zahmet olmasa doktor bey biraz gelsin!.. diyor.

Akif ağanın şöhretini işitmiştim. Kasabanın en ileri gelenlerinden. Egraftan, zengin bir adamdı. Üstelik onun çok sakacı, çok muzip bir insan olduğunu da işitmiştim. Son zamanlarda Akif ağanın sağ bacağına bir takım çibaneler çıktığını söylüyorlardı. Belki de beni bunun için çağırıyorlardı.

Giyindim. Dışarı çıktığım zaman atlının yedeğinde bir hayvan daha olduğunu gördüm. Bunu benim için getirmişti. Üzerine atladım.

Son dercede memnundum. Nihayet Şeytanın ayağı kırılmıştı. İşte kasaba halkına lüzumsuz bir adam olmadığımı ispat edecek, onlara sosyal hayatı mevkilim, rolümü tasdik ettirecektim.

Yola çıktık. Kurşun gibi ağır bir hava, son dercede sıcak bir gece idi. Fakat kim aldırış eder?.. Ben hastaya gidiyordum.

Akif ağanın, kasabanın bir köşesindeki evine geldik. Yanlış tahmin etmemiştim. Ağayı yataktaki ızdırap içinde buldum. Ayağı küçük gibi çıkmış ve mosmor kesilmişti. Muayene ettim ve:

— Derhal ameliyat!.. dedim.

Akif ağa, hayretle yüzüne baktı:

— Nasıl ameliyat?..

— Maalesef sağ bacağınızı keseceğim!..

— Ne?.. Dünyada olmaz... Ben insana bacak filân kestirmem...

— Evet amma... Neticesi çok vahim olur Akif ağa...

— Vız gelir bana...

Ne dedi isem Akif ağayı ameliyat için razı etmek imkânını bulamadım.

Çırpınıyordum. Koyduğum teşhise nazaran mutlaka ve mümkün olan süratle bu ayağı kesmek lazımdı. Fakat ihtiyar Nuh diyor, peygamber demiyordu.

Yapacak hiçbir şey kalmadığını gördüm evime döndüm. Ertesi günü büyük bir merak içinde Akif ağadan haber bekliyordum. Adamlarından birine raslayıp sordum. Bana şu garip cevabı verdi:

— İyi... Ayağının morluğu da yavaş yavaş geçiyor!..

Tuhaf şey!..

Halbuki ben hastanın gittikçe zehalaşacağını tahmin ediyordum.

Ertesi gün de sordum:

— Biraz daha iyi!.. dediler.

Ve bir hafta sonra Akif ağa ayağa kalkıp, tipis tipis kahveye geldi!..

Onun iyi oluşuna muhakkak ki memnundum. Fakat koyduğum teşhise yanlışlığı karşısında dehşete düştüm.

Vaka bundan 37 sene evvel geçiyor... Bunu da unutmuyalım. Ve mektepten çıkalı henüz pek az zaman olduğunu göz önünde bulunduralım... Şimdiki gibi isabetli teşhisler o zaman nerede?..

Doktor sustu Masasının üstündeki kalın ciltleri düzelterek sözlerine şöyle devam etti:

— Bunun üzerine Avrupalı doktorlar getirdim. Okudum, okudum, okudum; teşhisimdeki hatayı anladım. Bu hastalık benim zannettiğim şey değildi ve ameliyatsız da iyi edilebilirdi. Fakat gel gelelim bir kere yanlışmışım; hem de ne feci şekilde!..

Bulduğumuz kasaba yazın çok sıcak oluyordu. Bütün memurlar, eşraf Çardaklı bahçeye gidiyorlardı. Zaten bundan başka da gidilecek yer yoktu.

Bir akşam, kahvenin en dolu olduğu bir zamanda Akif ağa bahçeye girdi. Bütün gözler bana çevrildi. Muzip ihtiyar, biraz ileriye, havuzun yanına oturdu. Ayaklarındaki pabuçları çıkardı. Çorabı yoktu... Sağ ayağını şöyle biraz yukarıya doğru kıvrarak:

— Hey babam hey... Ne de güzel ayaklarım varmış... Allah kımsayı ayaktan ayırmasın... Ayaklarımla bir yayıyayım... Fakat pek de biçimli canım... «Akı kumru» gibi bir ayak... Değil mi doktor bey?

İhtiyarın bu hâlini karşılarında:

— Evet... dedim, güzel ayaklarınız var...

O günden sonra Akif ağa âdet edinmişti. İfade bir Çardaklı bahçede ayağını şöyle havaya doğru yükseltti:

— Ayağa bak, ayağa... Ayak derim işte ben buna... Allah sahibine başlasın!.. Yoksa kurban gidiyordu zavallı!..

Der ve bunu bir iki kere tekrarlar... İşitmemeliye gelirim. Halbuki gençim, son dercede mahcup bir adamım...

Sakacı ihtiyar hâlini arttırdıkça artırdı.

Beni görür görmez her zaman yandaki arkadaşlarına:

— Maşallah, maşallah... Ayağına bakınız yahu!.. Aslan gibi ayak doğrusu... diyor.

Geceleri rüyalarımda mütemadiyen ayaklar görüyordum. Yüzlerce, binlerce, milyonlarca ayak...

Akif ağanın ayağı benim hayatımın gidişi üzerinde büyük bir rol oynamıştı. Bu tek ayak bütün istikbâlimi değiştirebilirdi. Hâdiseden sonra artık kasabada duramadım. Fevkalade güzel bir yer olmasına rağmen, kendimi başka tarafa naklettirdim.

Hattâ bir ara doktorluğu bırakıp başka bir mesleğe girmeye bile düşündüm. Fakat başıma gelen felâket benim tradem büsbütün kamçılardı. Tamamla kendimi bu işe verdim; çok okudum ve muvaffak oldum. Şimdi her ameliyata girenken kendime: «Akif ağanın ayağını unutma...» derim.

Daha tuhaf bir şey söyleyeyim mi? Aradan uzun seneler geçti. Bir gün o kasabaya yolum düştü. Tanıdıklardan kimse kalmamıştı. Kasabaya girenken otomobilimiz büyük bir tahita köprüden geçiyordu. Bir aralık şöföre:

— Bu köprüün öte taraftaki ayağı pek sağlama benzemiyor... Bari tamir etseler... dedim.

Şöför güldü:

— Sağlamdır efendim... Köprünün

Türk Tiyatrosu tarihi

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

orta oyununun çok yeni olduğunu yazdım.

Orta oyunu tiyatroya yakındır. Selçuk sarayında oynanan bu taklitli oyun ise tiyatrodan çok uzaktır.

Madem ki İsmail Hami Danişment bunun, benim gibi, orta oyununa bir başlangıç olamayacağını kabul ediyor, bir komedi olamayacağını da kabul etmesi, böyle delisiz iddialara kalkışmaması lazımdır.

Halbuki sayın muharririn iddiası gözlerini bürümüş, tezine alâkadar gördüğü hususları sekiye ayrı ayrı sıralamış. Bunları da birer birer gözden geçirelim:

1 — «On yedinci asırda «ahlâkî bir komedi» diye tavsif edilen oyun Türk düşmanlığıyla on sekizinci asırda «kaba halk komedisini» denilmiştir.

— Bu nokta oyunun bugünkü şekliyle bir komedi olduğuna dair bir delil değildir.

2 — «Eski Türklerde muhavere terip etmek suretile piyes tarzında eserler vücuda getirmek âdeti vardır.»

— Muhavere piyes olamaz. Mademki bu eserler muhavere ibaret ve «piyes tarzında» imiş tamamiye piyes sıfatına lâyık değiller demektir. Çünkü «tarzında» tâbiri bir benzetiş ifade eder. Benzetilen her şey tabiidir ki aklı gibi olamaz. Taklit mahiyetinde kalmır.

Fazla olarak «eski Türklerin muhavere tarzında eserler vücuda getirmek âdeti» de ayrıca tevsihâ muhtaç bir hükümdür. Bu yazıda buna dair her hangi bir kayıt yoktur.

3 — «Bu gibi piyeslerin mevzuu hayattan da alınabilir. Aleksiosun hastalığı işte böyle bir piyes mevzuu olmuştur.»

— Bu hükme, piyesin mevcudiyeti ispat edilemediğine göre, Alexis'in hastalığının bir taklit mevzuu olduğunu sarahatî kâfi cevap teşkil eder.

4 — «Anna Komnini piyesin tertibini ayrı, temsilini ayrı göstermektedir.»

— Anna Comnène'in yazısında piyesin terip ve temsilinin ayrı gösterilmesi de bir şey ispat etmez. Çünkü bu pek âlâ vakayî hikâyeler tarzından da ileri gelebilir. Esasen terip ve temsil edenlerin bir veya aynı ayrı olmaları da bu taklide bir piyes mahiyeti vermez. Fazla olarak taklit fikri gerek saraydaki adamlara, gerek oyunculara gelebilir. Sonra bu temsil edilir. Bundan, yapılan takliden bir komedi olduğu mânâsı nasıl çıkarılabilir?

5 — «Aleksiosun hastalığına ait piyes eski mânâsile (komedi) şeklinde tertip edilmiştir.»

— Alexis'in hastalığını taklit eden oyunun bir komedi telâkî edilebilmesi için metindeki bu kelime kifayeti etmez. Kelime aynen alındığı gibi oyun mukabili olarak tercüme edilebilir. O zaman bu mânâ verilemez. Üstesine bu takliden eski mânâsile komedi şeklinde tertip edildiği hükmü de sayın muharririn mücerret kavlidir. Yazıda ispat edilememiştir.

6 — «Bu komedinin malûm olan eşhas içinde Bizans imparatoriyle, doktorları ve kendisine bakan maiyet adamları vardır.»

— Bu hükümden de takliden bir piyes olduğu mânâsı çıkarılamaz. Bilakis oyunun tam mânâsile bir

ayaklarına bir «Akif ağanın ayağı» deriz... Çok sağlandır!.. dedi.

Görüyorsunuz ya, hata, yapılmaya bile unutulmuyor...

İhtiyar doktor sustu...

Hikmet Feridun Es

taklit olduğu anlaşılar.

7 — «Bu komedi muhtelif defalar temsil edilmiş ve hattâ ayakların dan rahatsız olan imparatoru harekete getirecek kadar büyük bir siyasi tesir yapmıştır.»

— Bu hükümle yine İsmail Hami Danişment'in Alexis için «Üsküdarı geçtiği halde daha ileri gidemedi.» sözü arasında bir tezat vardır. Evvelâ Alexis harbe çıkabilseydi gülmüş düzmüş ve taklit edilmezdi. O bir kere bu vaziyete düştüğü olduğundan taklit edildi. Takliden siyasi tesiri bile onu Üsküdarı ileri götürmedi. Demek onunla pek yirinde olarak alay edilmiş oldu.

8 — «Temsilde dekor ve kıyafet hususlarına itina edildiği imparatorun gülmüş bir araba içinde sahneye çıkmasından anlaşılmaktadır.»

— Anna Comnène bu arabayı gülmüş olarak kaydetmemekte, ona bir sıfatı Charles Lebeau vermektedir. Şekli gülmüş olmasının bu arabanın da taklide ilâvesi mukallitlerin taklitlerine bir renk vermek arzusunun göstermekten ileri gitmez. Hele bu sözden dekor ve kıyafetlerin hususiyetlerine itina olduğunu hüküm çıkarılamaz. Mademki Alexis'in taklidi yapılırken eşhas teşhis ediliyormuş kâfi... Tafsilat olmalıdır ki teşhisin dekor veya kıyafet taklidıyla yapıldığını öne sürmek bilmeden hüküm vermek olur.

İşte mevzu ile alâkadar gösterilen noktaların, mevzuu ispata yaramadığı da meydana çıkmış. İsmail Hami Danişment'in «çemhulât» adını vererek itiraz ile kaydettiği üç nokta daha var ki bunlar da evvelkiler gibi Selçukilerde tiyatroyun mevcut olduğunu değil, meçhul olduğunu ispat etmektedir: «1 — Eşhas arasında kadın var mıydı? 2 — Temsil kapalı yerde mi, açıkta mı verilmişti? 3 — Sahne nasıldı?»

Görüyoruz ki sayın muharrir de tiyatro dediğinin tiyatro olduğuna pek kani değildir. Maksadı, yazısının sonunda itiraf ettiği gibi, yalnız bu «büyük mesele hakkında küçük bir fikir vermekten ibarettir.

Ben bu yazıya rağmen, yok, bu yazıya da dayanarak, büyük meseleyi, Türk tiyatrosunun başlangıcı meselesini, olduğu gibi Tanzimata bırakmak lâzım geldiğini, aynı zamanda verilen «küçük fikir» in tiyatromuz tarihine yeni bir madde ilâve etmediğini ortaya koymayı bir vazife bildim.

Selim Nühzet Gerçek

Not: Geçen haftaki yazımda bir tarih yanlışlığı vardı. «Amca Zade Hüseyin Paşa Kütüphanesi» nın kuruluşu 1669 değil, 1699 olmaktadır. Tashih ve itiraz ederim. S. N. G.

RADYO

Bugünkü program

13.30 Program, 13.33 Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14.00 Riyaset-i Cumhuriyet bantosu, 18.03 Dans orkestrası, 18.45 Radyo Çocuk Kulübü, 19.30 Ajans haberleri, 19.55 Fasil heyeti, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Şarkı ve türküler, 21.00 Konuşma, 21.15 Dinleyici istekleri, 21.45 Konuşma, 22.00 Salon orkestrası, 22.30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program

8.30 Program, 8.32 Müzik (Pl.), 8.40 Ajans haberleri, 8.55 Müzik (Pl.), 9.20 Evin saati.

★ Topkapı fakirlerine yardım yurdundan: Yurdumuz kongresi 11 temmuz 942 cumartesi günü saat 15.30 da Topkapı tramvay caddesinde 107 numaralı Yurt binasında toplanacaktır. Azalılar gelmeleri rica olunur.

SİNGAPUR KORSANLARI

Tefrika No. 132

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Bir takım meçhul hüviyetli şahsiyetlerin ihtiraslarıyla kolay kolay yitilenecek kadar kökleşmiş ananelere bağlı olarak yaşayan Japon milleti 1868 hareketle kalkınabildiği kadar da, bir daha kalkmamak üzere düşebilir ve istiklâli kaybedebilir. Çünkü, o tarihlerde Amerika ve İngilterenin Japonya üzerindeki siyasi emelleri de bir yandan tahakkuk sahasına girmiş bulunuyordu. Singapur nasıl İngilizlere geçmişse; Çin sahilindeki şu veya bu adalar nasıl Japonya ve Felimenkilerin idaresinde bulunuyorsa, Japon sahilinin de böyle bir âkıbete uğramasından hemen hemen hiç bir engel yok gibiydi.

Vaziyet böyle olunca, Ti - Pinin mektubu şüphe yok ki, Japonyanın istiklâl tarihi bakımından büyük bir mânâ ifade ediyordu. Ti - Pi, istiklâl davasında mutlaka bir milletin, bir baba sahip olmasını ileri sürüyordu. Yamada, elbette bu mektup karşısında harekete geçecekti.

Yatmış başlı bir dev!

Şurada burada yabancı propagandaları baş göstermişti. Yokohamada bir İngiliz âlimi birdenbire ortaya çıkmış ve:

«Japonya, yatmış başlı bir dev gibi, uzaktan o kadar korkunç görünür ki... Fakat içine girince, bu devin çok ihtiyarladığını, bağlarından hiç birinin işe yaramadığını şahit olursunuz!»

Demekten çekinmemişti. İngiliz âliminin bu sözü hiç te yanlış veya mübalağalı değildi. Yatmış yakın derebeyinin hiç biri (Büyük Nippon devleti) ni kurmak istidadını taşııyordu.

«Yatmış başlı dev» o günkü bünyeyle hiç bir işe yaramıyordu.

Siyogonlar bile: «Derebeyleri bize bağıttır amma, biz onlara bağlı değiliz. Onlardan hiç istifade edemiyoruz. Eğer başımıza zorlu bir geçecek olursa, iktidar mevkilini kolayca elimizden alabiliriz.»

Diyecek, ilk hamlede Kava - Muranın bir avuç akıncı ile Osakayı ele geçirmesi ve Osaka valisi ile oradaki siyogonların idamı hâdisesini de bu kanaati kuvvetleştirmişti.

Artık «yatmış başlı dev» den hiç kimse korkmuyordu.

Bu tâbir ancak küçük çocukları korkutan bir heylülâ halinde ifade ediliyordu. Ananelerine çok bağlı olan Japonlar yavaş yavaş istiklâl fikrine yanaşıyor, inkılâpçı bir baş önderle boyun eğmenin hangi zarurlardan doğduğunu anlamaya başlıyordu. Siyogonların fikr bulandırıcı sözleri ve teşvikleri, gün geçtikçe kymetten düşüyor ve halk, bir kurtarıcı etrafında toplanmak ihtiyacını duyuyordu.

Bir gün Ti - Pi'yi ziyarete gelen ihtiyar bir Japon çifçisi büyük bir cesaretle göstererek:

— Sen buraya, eski valinin gözdesiyle gönlü eğlendirmeye mi, yoksa bu zavallı millete hürriyet ve adalet verme mi gedin? dedi.

Bu adamın çok nuranî ve sevinçli bir çehresi vardı. Ti - Pi birdenbire gırgırdı. Çifçinin ne demek istediğini anlayamadı.

«Yatmış başlı dev» i yıkmak istiyorun. Bu istediklerin, ancak onları yıkıldıktan sonra tahakkuk edecektir.

Cevabını verdi. Bu sözler çifçiyi tatmin etmedi:

— Kötti fikirlerin yerini iyi düşünceler alabilir. Zulmeti güneş dağıtır. Soğuğa karşı ateş yakılır. Sen bir iş görmek istiyorsan, zulmün yerine adalet; yoksulluğun yerine refah; ızdırabı yerine neşe ve saadet vermalısın! Bu milletin yüzünü başka türlü güldüremezsin! dedi.

kim olduğunu öğretmiş olacaktı.

Bu tek fotinin otden çalınması, bana muammayı çözmeye yarayacak olan ilk ipucunu vermişti. Otden çalınan tek fotinin neye yarayacağını uzun uzun düşünmüş ve şu neticeye varmışım: Tek fotin, hiç bir işe yaramaz. Bunu çalan adama da maddi bir menfaat temin etmez. Olsa olsa, bu fotin, başka bir maksat için çalınmış olmak lazımdır. O zaman Bakervil muammasında, kanlı bir rol oynayan efsanevi kara köpek akıma geldi. İşte bu sayede muammanın ilk ipucunu elde etmiş, Sir Henry'yi tehdit eden tehlikenin, bir köpek tarafından geleceğini sezmişim.

Azizim Watson! Bir meselenin tetkikinde ehemmiyetsiz ve âdetâ gülmüş görünen bir çok cihetler vardır. Fakat bu basit görünen noktalar, tamik edilince, insanı aradığı yola götüren ilk deliller elde edilir.

Çalınan fotin meselesinde de aynı hal tekrerr etti. Binaenaleyh sana tavsiyem şudur: Bir meseleyi incelemez, ne kadar ehemmiyetsiz görürsen görürsün, hiç bir noktayı, ihmal etmemek lazımdır.

Hâdisenin geri kalan taraflarını kendin de az çok bildiğin için kısaca

Yamadayı harekete getirmişse; çifçinin sözleri de Ti - Pi'yi uyandırmıştı. Osakanın yeni hâkimi, önce o gün gideceği yolu keşfedebildi. Fakat, işe nereden başlayacağını, ne yapacağını bilmiyordu.

Çan - Fonun Ti - Pi üzerindeki tesiri inkâr edilemezdi.

İhtiyar çifçi yukarıdaki sözle boş yere söylememişti. Ti - Pi saraya girince, gözdesinin yanından salıncı, güncere ayrılmıyordu.

Osakanın yangınlardan yeni kurtulduğu o tehlikeli günlerde de Ti - Pi yeni gözdesinin koynunu veya dizinin dibinde vakit geçiriyordu.

Yerliler arasında:

«Böyle kadın düşünün bir koca sana boyun eğmek aptallıktır.»

Diyecek de vardı. Bu sözleri Ti - Pi duymuyordu. Fakat kendi aleyhinde birçok şeyler söylendiğini tahmin ediyordu. Buna rağmen Ti - Pinin kimseden korkusu yoktu. O, haklı hiçe sayıyordu.

Bir ateş gecesi

O gece Osakada bayram vardı. Ti - Pi:

— Herkes eğlensin.. sabaha kade gülüp oynasın.

Demişti. Sarayda büyü bir ateş yanyarı. saray mensupları bu ateş etrafında dolaşıyor.

«Ateş gecesi» yolda bir kere kulanırdı. Ateşin ilk keşfedildiği bu gecede fakir, zengin herkes evinde ateş yakar ve alevinin üstünden üç kerat alırdı. Hintlilerin ateşe tapınmaları da böyle bir «Ateş gecesi» vardı. amma, Japonlar bunu ateşe tapınmaları için değil, ateşin insanlara faydalı olduğuna inandıkları içten tesit ederlerdi.

Her evin bahçesinde, akşam güne batıktan biraz sonra ateş yamamış ve kızıl alevleri yükselmeğe başlamıştı.

Ateş gecesi en çok genç kızları sevdiği ve beklediği bir geceydi. B gecede genç kızlar semt semt bir araya toplanarak, çabuk evlenmeye, için, ateş karşısında dua ederler ve tam gece yarısı olunca yataklarını çekilip yatakları. Gece rüyasında hangi erkeği görürse, onunla veya onun benzeriyle evleneceğine inanan genç ve bekâr Japon kızları o gecede Osakanın her semtinde toplanmıştı.

Şehrin zenginler muhiti olan semtinde, büyük bir bahçenin ortasında sütunları yükselen bir ateş yanyardı. B ateşin başında dört kız kola vermiş dolaşıyor.

O gece Ti - Pinin emrile şehri betimleyen saray muhafızı Sama bir evin bahçesi önünden geçenken, genç kızların sesini duydu.. kimseye gürümenden bir kenarda durdu.

Genç kızlar ateş etrafında dolaşırken şöyle konuşuyorlardı:

— Tanrı bize ne Takakanun telihi versin.. ne de Çan - Fonun..

— İkisinden biri talihlisizdir amma Çan - Fonun talihlini isterim doğrusu.

— Budala! O, eski vali zamanında prensesler gibi yaşardı. Şimdi b korsanın cariyesi oldu. Her akşam elle Ti - Pinin çizmesini çıkarıyormuş.

— İnsan kocasına hizmet etmemi?

— Evlenince bu hizmetten zevk alırmı ama, cariyelekte zevk yoktur.

— Çan - Fo çok kurnaz bir kızdı. Ben onun bir cariye gibi hizmet etmesini sanmıyorum. O bence gene eksiği gibi bir prenses hayatı yaşıyor.

— Bunu nereden biliyorsun?

— Babam söyledi: «Ti - Pi, gözdesinin esiri olmuş. Günlere onun koynunda yatıyor. Böyle adamlardan memleketle hayır gelir mi?» dedi.

(Arkası var)

PERİLİ KONAK

Tefrika No. 109

Çeviren: AHMET HİLALİ

Miss Laura'nın ise bu iki işten hiç malûmatı yoktu. Fakat sir Charles beklenmedik ölümü, Stapleton'un tasviye ve telkini veyhale, ihtiyara vermiş olduğu randevü saatine raslaması, genç kadın üzerinde derin bir tesir bırakmıştı. Fakat gerek miss Berryl, gerek miss Laura, haydudun tamamen nüfuz ve tehakkümü altında bulunuyorlardı. Bu itibarla Stapletonun, iki zavallı kadından hiçbir korkusu yoktu.

Hazıratçı, sir Charlesi öldürmekle giriştiği işin yarısını başarmıştı. İşin tamamlamak için, sir Henry'yi de ortadan kaldırmak lazımdı. Fakat bu, meselenin en güç ve en çetin kısmını teşkil ediyordu.

Belki Stapleton, ihtiyar asilzadenin Amerikada bir varisi bulunduğunu bildiyette bilmiyordu. Sir Henry'nin mevcudiyetini ve ihtiyarın muazzam servetine tevassül edeceğini doktor Mortimerden öğrenmiş olsa gerek. Sir Henry'nin Londraya muvasalat tarihini de gene doktordan

öğrenmiş olacak. Tahminime göre Stapleton Kanadadan gelen bu varisi, Londrada öldürmeği tasarlamıştı.

Fakat miss Berryl, ihtiyar asilzadeye karşı kurmak istediği tuzağı tertibinde kendisine yardım etmeği reddedince, Stapleton genç kadına karşı emniyetsizlik beslemeğe başlamış. uzun müddet kendisinden uzaklaştı ve nüfuz ve tehakkümünden tamamen sıyrılacağından korktuğu için genç karısını da beraberinde Londraya getirmişti. Karı koca, Londrada Mexborough oteline inmişlerdi.

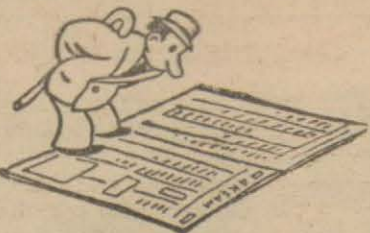
— Bunu nereden öğrenediniz?

— Küçük Sam'i Londra otellerinde araştırımlar yapmağa memur etmişim. Bozkırda kaldığım zamanlarda olduğu gibi, Londradaki araştırmalarımda da bana büyük yardımları dokunan bu zeki çocuk, Stapleton ile karısının bahsettiğim otelde kaldıklarını kati bir surette tesbit etmiştir.

Stapleton, takma siyah sakalla beni ve Sir Henry'yi takibederken, genç karısını da oturduğu otelin odasında hapsedmişti.

— Genç kadın, dediğiniz gibi, kocasının cinayetlerine iştiraki olmasaydı, otden kaçıp ta polise haber veremez miydi?

— Genç kadın, kocasının cinayet projeleri hakkında bazı şüpheler besliyordu. Fakat haydut, zavallıya o kadar korkutmuştu ki, otden sıvışmağa ve polise haber vermeğe, hattâ daha ileri giderek söyleyebilirdi ki kendî el yazısıyla Sir Henry'ye bir mektup yazarak kendisini tehdit eden tehlikeyi haber vermeğe cesaret edemedi. Binaenaleyh kendî el yazısıyla değil

KUÇUK İLANLARI

1 - İŞ ARIYANLAR

TAHSİLİM ORTA - 18 yaşında bir bay hususi müesseselerde veya mağazalarda münasip bir ücretle çalışmak istiyorum. İsteyenler Akşam gazetesinde AK rumuzuna mektupla müracaatları.

TİCARETHANELERDE - Muhasiplik, defter tutmak eski yeni yazılarla muhaberat, daktilo, otel, lokanta kâtipli, işleri arıyorum. Bonservisim vardır. Müracaat, tel 80771. - 1

ELLİ YAŞINDA - Muktedir, saygınlık ve namuslu bir askeri müteakilt zat ehven bir ücretle resim, kroki ve harita işlerinde mimar, fen memuru veya inşaat kalfaları yanında, otel veya idarehane kâtipliklerinde, ambar veya depolarda veya muhafazasında çalışabilir. Görmek isteyenler Akşaray Namık Kemal Cad. No. 17 M Ali adresine mektupla, şifahi müracaat.

DAHİLİYEDEN ÇALIŞAN - Ve askerlikle ilgili olmayan genç bir doktor her gün öğleden sonra resmî veya hususi bir müessesede çalışmak istiyorum. Fazla malumat için Akşam gazetesinde (S. B.) rumuzuna müracaat edilmesi.

ORTA İKİ TAHSİLİM VAR - Biraz da daktilo bilirim, müesseseye yazıhanelerinde veya mağazalarda kasierlik yapmak üzere iş arıyorum. Akşam'da S.N. rumuzuna müracaat.

İŞ ARIYOR - Tecrübeli bir bayan, bir doktor muayeneshanesinde çalışmak istiyorum. Akşam'da M.E. rumuzuna mektupla müracaat. - 1

ASKERİLE ALAKASI OLMAYAN BİRİNCİ SINIF MÜTEHASSİS BAKTERİYOLOG - Her türlü bakteriyoloji tahliatı yapar iş aramaktadır, taşraya gidebilir. Akşam'da B.C. rumuzuna müracaat. - 1

ELEN BİR BAYAN - Doktor muayenehanelerinde veya yalnız bir bayım ev işlerini deruhte edebilir ciddi bir iş arıyor. Akşam'da E.C.E. rumuzuna mektupla müracaat. - 1

GENÇ OKUR YAZAR - Bir Türk bayamı bir ve yahut iki kişinin ev idaresini deruhte eder ve yahut yazıhanelerde telefon işlerinde meşgul olabilir. İşine göre iyi bir ücret istemektedir. Akşam gazetesinde «NK» rumuzuna mektupla müracaat. - 4

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

ANADOLUDA - Bir inşaat işinde çalışmak üzere iki ressam ihtiyacı vardır. Galata Assikurasyon Generali han No. 73 e müracaatları.

BEŞ NÜFUSLU BİR AİLE NEZDİNDE - Dolgun maaşla muntazam yemek ve ev hizmeti yapmasını bilen temiz bir Türk bayan lazımdır. Arzu edenlerin Tahatkalı caddesinde 96 numaralı kundura boyalı imalathanesine saat 9 dan 12 ye kadar acele müracaatları. Telefon 21147.

HAFTADA BEŞ LİRA ÜCRETLE - Bir yazıhane odacısı lazımdır. İsteyenler her gün öğleye kadar Galata rıhtımı eski Şarap İskeleyi caddesi 5 numaralı Tacerütü hanı birinci kata müracaat edebilir.

YAZIN HEYBELİADADA - Kıymetli İstanbulda birisi iki yaşında, diğeri bir yaşında iki çocuğa mürebbe ve dadılık vazifesini deruhte edecek kimselerin cumartesi, pazar müstesna, her gün saat 14 ten 16 ya kadar Galata Karamustafa paşa sokak 11 numaralı Baha Han ikinci kata müracaat etmeleri mercurdur. - 3

İŞÇİ ARIYOR - Gayet seri olarak tele mal diziblen birkaç işçiye ihtiyacı vardır. Çarşıkapı Bileyciler sokak 27 numaraya müracaatları. - 6

BİR MUHASEBE ARIYOR - Usulî muhasebeye vakif bir muhasebe arıyorum. Manifaturacılıkta çalışmış olanlar tercih edilir. Ağır Efendi caddesi 49 No. ya müracaat. - 1

GENÇ BİR BAYAN ARIYOR - Dış doktoru muayeneshanesinde çalışmak üzere Sirkeli Viyana oteli yanında No. 28 2 ci kata.

BİR GECE HASTABAKICI - Bir hademe kadın ve bir erkek hademe ihtiyacı vardır. Her gün 4 de Şişli Cerrahi Kliniği müdürlüğüne müracaat.

BİR TİCARETHANEDEN - Yazı işlerinde çalıştırılmak üzere 15-20 yaşlarında bir çocuğa ihtiyacı vardır. Cumartesi ve saat 5 - 7 İstanbul Marpuççular Sarı Oğlu Han İkinci kat No. 8 e müracaat.

İŞÇİ ÇOCUKLAR ARIYOR - Sanata hevesli gençler iyi bir sanat öğrenmek arzusunda iseler nüfus hüviyet varakalarıyla beraber Ruzapaşa Yokuşu Nasuhîye sokak No 31 e müracaat.

BİR TÜRK BAYAN ARIYOR

Meslek sahibi yalnız bir bayım ev işlerine bakacak ve icabında seyahatında refakat edebilecek 30-40 yaşlarında bir Türk bayan arıyorum. Arzu edenlerin Şişli posta kutusu No. 15 e muvazzah adresini bildiren ufak bir tercümelihall mektup ve bir fotoğrafı müracaatları. - 9

TESVİYEÇİ ARIYOR - Tecrübeli tesviyeçi ustasına ihtiyacı vardır. İstekillerin Can Kurtaran Ahırkapı caddesinde Temiz İş boyası fabrikasına ustabaşısına müracaatları. - 2

USULİ MUZAFAF ÜZERE - Ticari defter tutacak bayan veya bay bir kâtibe ihtiyacı vardır. Tam veya yarım gün çalışmak üzere istenen ücret ile bir fotoğrafı havi mektupların «Kâtip» rumuzuna ile P. K. 1155 İstanbul adresine gönderilmesi. - 2

MÜHİM BİR FİRMA - Yarım gün istihdam edilmek üzere (Almanca) Türkçeye ve Türkçeden Almanca) bir mütercim aramaktadır. Akşam'da (MÜT) rumuzuna müracaat. - 2

LABORATUAR AMBALAJ İŞLERİNDE ÇALIŞACAK BAYAN ARIYOR - Her gün saat 12 den 13 e kadar Galata Perşembeazar caddesi Bereketoğlu Han No. 12. - 4

BAYAN ARIYOR - Her türlü konforu halz bir apartmanda iki kişilik bir ailenin ev işlerini yapacak orta yaşlı temiz bir bayan arıyorum. Dolgun maaş verilecektir. Taliplerin fotoğraflarla tercümelihallerini İstanbul 42 posta kutusuna göndermeleri. - 5

3 - SATILIK EŞYA

ANTİKA - Tablo, halı, Biblio - esya - hususî olarak satın alınır. Vasiyet kabul edilmez. Mektupla Beyoğlu posta kutusu 2163. - 1

BUZ DOLABI, GAZ FİRINI - Lüks tezgâhlar ve buza idareli hususî yapılmış şerbet ve dondurma kabı (aynı buz dolabı gibidir.) Satılıktır. 41237 No. ya telefon edilmesi. - 1

SATILIK BUZ DOLABI - Frijider 8 ve D. K. W. altı ayaklı iki buz dolabı satılıktır. Çağaloğlu Börekçi firması No. 14. - 1

SATILIK BUZ DOLABI - 4 ayaklı Kevnator 938 model sekiz ayaklı Norç marka iki buz dolabı satılıktır. Sarıhanepaşa Bahçeli mahallebeledi. Tel. 21607. - 1

SATILIK SOĞUK HAVA VİTRİNİ - 185 santim boyunda üç ay kullanılmış yeniden farzaz, ehven fiatle satılıktır. Müracaat Galata Fermecciler cad. No. 163. - 1

SATILIK - Buzla soğutma dolabı satılıktır. Her gün saat 1-3 arasında Pangaltı Cümhuriyet caddesi 207 No. eve müracaat olunması. - 4

SATILIK KONSER PİYANO - Alman Hofmann marka kruaze quatrè-anfer, Beyoğlu, Taksim, Feridiye Aşklar No. 6. Hancıyan. - 3

SATILIK BUZ DOLABI - General Elektrik markalı altı gözlü dondurma dolabı mükemmel işler vaziyette satılıktır. Şişli Halâskâr Gazi caddesi No. 320/1. - 2

1500 LİRAYA SATILIK İHTİRA BERATİ - Radyo makinelerinde yenilik, on sene İktisat Vekâletince tesell edilmiştir. Bayazat Sabuncu han çıkması No. 7. Ömer Talmacı müracaat. - 3

SATILIK TORNA TEZGÂHI - 24 metre boyunda mükemmel ve iyi işler bir halde Torna tezgâhı satılıktır. İsteyenlerin Rıza Paşa yokuşunda Nasuhîye sokak No. 31 e müracaatları. - 2

ELEKTROMOTÖR ARIYOR ve **SATILIR** - 9 beygirlik 110/190 volt ile işler bir motor alınacaktır. 250/500 volt ile işler Bauverer markalı 9 beygirlik az kullanılmış 1400 devirli bir motor satılıktır. Görmek isteyenler ve yahut satmak isteyenlerin 23183 numaraya telefon etmeleri ilân olunur. - 2

MERAKLILARA MÜJDE - Yeni ve fevkalade güzel son sistem ve radyoya benzeyen çift zembereklili Sahibinin Sesi bir salon gramofonu satılıktır. Akşam gazetesinde ilân memurluğuna şifahi müracaat. - 4

SATILIK BUZ DOLABI - Dört ayaklı, az ve temiz kullanılmıştır. En yüksek markadır. 23463 No. ya telefonla müracaat. - 2

TUHAFİYE VE SAİRE EŞYA TEŞHİRİ İÇİN - 220 x 1,65 ebadında lüks bir vitrin ucuz fiatle satılıktır. Günlühal Borsa karşısında müracaat. - 2

MUKAVVA KUTU ATÖLYESİNDE ÇALIŞMAK ÜZERE - 18 - 20 yaşlarında 2 - 3 kişiye ihtiyacı vardır. İsteyenlerin postane karşısında Erzurum

4 - Kiralık - Satılık

30000 LİRA - Beyoğlunda merkezde 143 lra gelirli dördüncü odalı banyolu dört katlı dükkânli apartman. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk Telefon 43532. - 1

29000 LİRA - Şişli tramvayına 2 dakika 137 lra gelirli üçer oda banyo 6 daireli apartman. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 42532. - 1

28500 LİRA - Mağla Hacıemrin sokak 115 lra gelirli beşer odalı 3 katlı modern apartman. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 43532. - 1

10000 LİRA - Taksiminde Valde Çeşme ayağında 67 lra gelirli üçer odalı hane maa dükkân. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 43532. - 1

8700 LİRA - Taksim 3 dakika mesafede 50 lra gelirli 7 oda muntazam kârgir hane. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 43532. - 1

4670 LİRA - Taksim 3 dakika mesafede Çaylak sokak 35 lra gelirli 4 oda muntazam kârgir hane. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 43532. - 1

12000 LİRA - Zincirlikuyu Tarabya sosesi üzerinde ağaçlı ve zeryatla elverişli 70 dönüm çiftlik Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 43532. - 1

3200 LİRA - Bostancı Kılavuz Çayırı asfaltına 2 dakika mesafede 20 cephe 83 derinlik iki yol üzerinde denize nazır 1667 metre arsa acele satılıktır. Taksim Abdülhakhamit caddesi 23 Bozkurt Emlâk telefon 43532. - 1

150000 LİRA - Lâleli tramvay caddesi 6624 lra gelirli 4 der odalı 8 daireli dükkânli apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

95000 LİRA - Lâleli tramvay caddesi 4080 lra gelirli dördüncü odalı 5 katlı dükkânli havi apartman. Lâleli tramvay durağı 247 Bozkurt Emlâk. - 1

95000 LİRA - Lâlelide merkezde 5040 lra gelirli beşer odalı 6 katlı kaliforniye apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

80000 LİRA - Aksaray merkezde 5280 lra gelirli dördüncü odalı çift daireli apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

50000 LİRA - Aksaray tramvay caddesi 2520 lra gelirli dördüncü odalı 3 daireli dükkânli apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

45000 LİRA - Aksaray tramvay caddesi 1920 lra gelirli beşer odalı 5 katlı modern apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

42000 LİRA - Lâleli rana caddede 2160 lra gelirli beşer odalı 5 katlı lüks apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

25000 LİRA - Lâleli merkezde 1740 lra gelirli dördüncü odalı 5 katlı apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

23000 LİRA - Aksaray tramvay caddesi 1680 lra gelirli dördüncü odalı 4 katlı modern apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

20000 LİRA - Lâleli merkezde 1440 lra gelirli üçer ikşer odalı 4 daireli sevinli apartman. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

9000 LİRA - Lâleli tramvay caddesi senevi 720 lra gelirli 5 odalı maa müstamlâat manzaralı kârgir hane. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

7000 LİRA - Aksaray caddesi senevi 540 lra gelirli dört odalı maa müstamlâat büyük bahçeli hane. Lâleli tramvay durağı numara 247 Bozkurt Emlâk. - 1

DİKKAT - Sayfiye mahalleri ile Beyoğlunda yüzlerce satılık arsalarımız için Taksiminde Abdülhakhamit caddesi 23 numaraya Bayezit, Lâleli, Fatih, Aksarayda 2000 lıradan 10000 lıraya kadar hane ve arsalarımız için de Lâleli tramvay durağı numara 247 ye müracaat Bozkurt Emlâk Telefon 43532. - 1

FATİH, LÂLELİ, CAĞALOĞLU - Semtlerinde asgari beş odalı ve konforlu bir apartman aramaktayım. Aylık 70 ilâ 90 lra kira verilecektir. Her gün Ankara caddesi No. 127 Şark Kithaphanesine müracaat edilmesi.

SATILIK FABRİKA - Madenî yağlar halitası ve sabun fabrikası tam olan bütün teçhizatla satılıktır. Akşam'da F. B. K. rumuzuna mektupla müracaat. - 2

SARIYERDEN İŞKELEYE 5 DAKİKA - Meyvalı, iki kuyu, müceddet bir oda ve müstamlâat, dört dönüm miktarda arazi küçük bir bostan maktuan (2500) lıraya satılıktır. Müracaat: Büyükdere Piyasa caddesi 59 No. ya. - 2

ACELE SATILIK - Galata: Beyazıt Veli mahallesi, Mandıra sokak No. 26, Güle Güle hanı senevi 900 lırat: Sırf Güle. Müracaat: Çağaloğlu No. 21/2. Telefon 20785, dörtten sonra. - 1

BEYOĞLUNDA - Yaz için kiralık apartman: Üç oda möble, telefon, bütün konforlu. Her gün 10 dan 20 ye kadar müracaat. Tel. 40886. - 3

SATILIK - Ankara'da piyasanın işlek mahallinde çok gelirli bir apartman ile Yeni Meclis binasına yakın bir bağ, mutavassıt kabul edilmez. Saat 14 ten sonra Dördüncü Vakıf Han birinci kat 35 No. ya müracaat. - 2

AFYONKARAHİSARİ - Yukarı Pazar, Millet hamamı arasında (49) No. h ev elektrik, su teçhizatı, pazarlık suretille satılıktır. Taliplerin kiracı bay Şükrüye müracaatları. - 2

ÇAMLICADA - Bulgurlunun Libade caddesinde 6 odalı, 2 sofalı, 2 helâ, bir mutfak, zemin katında iki göz kömür ve odunluğ ve bir arabalıka bir ahır, 5 dönüm meyva bahçesi, bir miktar bağ, tatlı su kuyusu, emsalsiz manzaralı olan 13/15 No. h köşk ehven fiatle acele satılıktır. Üsküdar'da Bağlarbaşıda Hrantın kahvesinde emekli binbaşı Cudiye müracaat. - 2

KUNDURACILARA - Vitrin mobilya telefonu, yapıtirma saya makineleri yeni zenne çocuk ve erkek kârlı bulunan tam teşkilâtli Beyoğlunun en işlek yerinde kurulmuş bir dükkân toptan ve yahut perakende surette satılıktır. Tel: 44097. - 1

MÖBELELİ KONFORLU MÜSTAKİL DAİRE - Önlü bahçeli, bir antre, oda, (hava gazı ve sıcak suyu havi) lüvabo, dus, W.C. ve mutfak yerinden mükrekpe yeni döşenmiş ve boyanmış Alman sefarethanesinde yanında Çifteyav sokak 11. Esen apartmanında kiralıktır. - 1

HURKAİSERİF - Zembücel sokak 24. 1250 metre meyva bahçeli, kuyulu sarnıçlı, 5 odalı kârgir ev satılıktır. EskiAlipaşa karakolu yanında eskici B. Aliden sorulması. - 1

BİNA ARIYOR - İst. Belediye sinin atelye yapmağa müsaade ettiği mahalede atelyeye elverişli bir bina aramaktadır. 20677 numaraya telefonla müracaat. - 1

KAZANÇILI BİR ARSA İŞİ - Bostancı yeni asfalt üstünde ve kısmen de asfaltla amut sokakta, denize hakim, her türlü ifrazda müsait 30 dönümlük büyük bir arsa uygun fiyatla satılıktır. Telefon: 44097. - 1

DEVREN SATILIK BAKKALİYE - Teşvikîye caddesi No. 113; Teşvikîye Pazarı devren satılıktır. Görmek isteyenlerin dükkân müracaatları. - 1

BAKIRKÖY - Sakızağacı Hüradım sokasında 6 odalı, bahçeli ve sarnıçlı 26 No lu ev satılıktır. Müracaat: Yeşilköy İstanbul yolu No. 61. - 2

İKİ KATLI APARTMAN - Acele 15 gün zarfında satılacak, 45 lra hacir getirir. Vakfı yoktur. Kurtuluş: Hacı Ahmet mahallesi Ermevdiyi No. 37. - 2

SATILIK KÖŞK - Çamlıca'da Bulgurluda geniş arazi ve manzaralı bağ ve meyvalık «Fışıklı bağ», menba suyu bulunan 8 oda, ahır ve müstamlâatlı «Müftü Köşkü» satılıktır. İçindekilerden sorunuz. - 3

KIRALIK KÖŞK - Göztepe tramvay durağından İstasyon caddesine sapınca soldan beşinci köşk (No. 15/3) Konfor nezaret fevkalade, Bahçe meraklılarına ayıklı da verilebilir. - 1

SATILIK KÂĞIR HANE - Gedikpaşa Saraylığı sokak 54 No. 11 oda hamamlı köşe başı denize nazır 1740 lra olan bina satılıktır. Müracaat: telefon 21978 perşembe ve pazar 12 den 14 e kadar. - 2

BİR SENELİK KİRA BEDELİ PEŞİN ÖDENİYOR - İstanbul'un her hangi bir semtinde, kaliforniye, banyolu boş bir kat arıyorum. Kira miktarı mevzuubahis değildir. Müracaat: Müfti Ramiz, Posta kutusu 25. Bayazıt - İstanbul. Telefon: 21131. - 1

MEKTEP YAPMAĞA ELVERİŞİLİ BİNA ARIYOR - Taksimden Şişli ye kadar birinci veya ikinci caddelerde 10 - 16 odalı ve bahçeli olmasın. Telefon: 49010. - 1

SATILIK ARSA - Kınahadada denize nazır, metresi 50 kuruştan 8000 metre arsa satılıktır. Dosya 206. Taksim Abide karşısı Emlâk Yurduna müracaat. Telefon: 44430. - 1

28000 LİRA - Mağla civarında 4 katlı 4 er 5 er odalı ayrıca bir apartmanlık arsa bulunan ayd 174 irdadi apartman satılıktır. D. 353. Telefon: 44430. - 1

SATILIK ARSA - Nişantağında merkezi bir yerinde yüzü 7,75 derinlik 25 iki arsa ayrı ayrı metresi 40 lıradan satılıktır. Dosya 207. Telefon: 44430. - 1

SATILIK ARSA - Babiâli caddesinde yüz 11, derinlik 14 apartman yapıtırmaya müsait arsa 7000 lıraya satılıktır. Dosya 208. Emlâk Yurduna telefon: 44430. - 1

SATILIK BAĞ - Yeşilköy - Florya arasında 14 dönüm bağ, 6 dönüm bostan 25,000 lıraya satılıktır. Dosya 209. Taksim Emlâk Yurduna telefon: 44430. - 1

SATILIK ARSA - Göztepe köşebaşı 4 yol ağzı 918,5 metre denize nazır arsa 3500 lıraya satılıktır. Dosya 210 Taksim Abide karşısı Emlâk Yurduna telefon: 44430. - 1

70000 LİRAYA - Mağla Teşvikîye civarında senevi 4040 lıradı bulunan apartman satılıktır. Dosya 351. Taksim Abide karşısında Emlâk Yurduna müracaat. Telefon: 44430. - 1

15000 LİRAYA - Kurtuluş Tepesinde 4 katlı apartman satılıktır. Dosya 350 Taksim Abide karşısında Emlâk Yurduna müracaat. Telefon: 44430. - 1

45000 LİRAYA - Şişlide yeni müceddet 5 katlı ayda 170 lıradı bulunan apartman satılıktır. Dosya 352. Taksim Abide karşısı Emlâk Yurduna telefon: 44430. - 1

5000 LİRAYA - Aksarayda merkezi bir yerde, 8 odalı, bahçeli ahşap ev satılıktır. Dosya 204. Taksim Abide karşısı Emlâk Yurduna müracaat. Telefon: 44430. - 1

42000 LİRAYA - Şişli tramvay caddesinde büyük bir ev yüz 10 metre derinlik 46 metre acele satılıktır. Dosya 205. Telefon: 44430. - 1

4000 LİRAYA - Yeşilköyde asfalt yanında 6 odalı bahçeli ev satılıktır. Taksim Cümhuriyet meydanı. Abide karşısında Emlâk Yurduna müracaat. Telefon: 44430. - 1

ACELE UCUZ SATILIK EV - 4 oda, elektrik, kuyu, sarnıcı ve balkon mevcut mevkil güzel, Akşam gazetesinde «İlan» memurluğuna şifahi müracaat. - 1

SATILIK KÖŞK VE ARAZİ - Topkapı haricinde Gümmüşsuyu mevkilinde ve asfalt yol üzerinde içinde taş ocağı, eski bir duvar metrukâtile beraber müteerrevi yemil ağaçlarını muhtevî, fabrika inşasına elverişli geniş bir arazi ile gene Topkapıda ahırta samanlık ve sair tertibatı haliz bir köşk satılıktır. Beyoğlu Balo sokak; 30 No. da Güveniş Emlâk Bürosuna müracaat. Posta kutusu: 2270 - Beyoğlu. - 3

TOMRUK SUYU - Mide, böbrek tum hastalıklarına katı şifa bahşeden Tomruk suyu erazile beraber Akşaraya verilecektir. 10 gün zarfında saat 9 dan 12 ye kadar Kadıköy Mısırioğlu Yavrutürk sokak 16 No. ya müracaat. - 1

MEDİYEKÖYÜNDE KIRALIK GAZİNO - Medideyeköyünde işlek ve mobilyesi tam bir gazino devren satılıktır. Caddede 42000 40 numaralı tütüncü Galib'e müracaat. - 1

SATILIK ARSA - Kasımpaşa Zincirlikuyu caddesinde camli civarında 65 numaralı evin bitişliğinde (500) metrelük bir arsanın nisf hissesi ehven fiatle satılıktır. Arsa karşısında Çıkmaç sokakta 144 numarada bay Tahsin'e müracaat. - 1

3500 LİRAYA SATILIK - VİLLA için arazi Erenköy İstasyonuna dört dakika Kaptan Arif caddesi üzerinde tunuslu tarladan mütez ve İstasyon'dan gelen caddeye nazır enl 23 metre boy 106 metre önünden elektrik su ve havagazı geçer ve denize hakimdir. Müracaat: Eski Ali Paşa tramvay durak 167 No. bay İhamiye. - 1

BEYOĞLUNDA, ŞİSLİDE, BAKIRKÖYÜNDE - Ev apartman Bayezit-Ortaköyde arsa Acıbademde köşk Çamlıca'da tarla satılıktır. Müracaat: Şişli posta kutusu 47. - 3

GAYET EHVEN FİYATLA SATILIK EV - Paşabahçede, İncirliköy santral karşısı No. 14 iki oda, bir sofa, bahçeli, kuyulu, Beşiktaş Âsariye caddesi No. 48. - 1

ACELE KIRALIK HANE - Beşiktaş Kihali Âsariye caddesi 43 No. 4 odalı, mal sahibinin Anadolu'ya gideceğinden kiralıktır. İçindekilerde müracaat. Telefon: 49010. - 1

5 - MÜTEFERRİK

SERMAYE - Esaslı ciddi bir iş olup ta sermaye veya dürüst ortak isteyenlerin Akşam'da KBA rumuzuna izahatı mektupla müracaatları.

İKMALE KALANLARA MÜJDE - Fen fakültesinden mezun

BU AKŞAM

Büyükdere BEYAZ PARK'da

Eşsiz San'atkar

MUZEYYEN SENAR

Necati Tokyay ve arkadaşları İlk Konseri

Beyaz Caz — Neş'ell Varyete Truppu
Müzeyyen. Senar Maksim Yazlık bahçesindeki seanslarında da
bulunacaktır.Kızılay Hastabakıcı Hemşireler
Okuluna Yatılı Talebe alınacaktır

Tahsil müddeti üç senedir.

Yemek ve giyim parasızdır, ayrıca harçlık verilir.

Mektebi bitirdiği vakit derhal Devlet Hastanelerinde görevli vazifelerine tayin edilirler ve ayrıca hemşireler yurduna aza olurlar, işsiz kaldıkları veya tekaüt oldukları zaman yurdda iştigal ve ibateleri temin edilir.

Kabul şartlarını haiz olanların memleketlerinden İstanbula kadar yol paraları Cemiyet tarafından ödenir.

Kabul şartları:

- 1 — Türk tab'ası olmak.
 - 2 — Sıhhati yerinde olmak.
 - 3 — Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak.
 - 4 — İffet ehli ve iyi ahlak sahibi olmak.
 - 5 — En az orta veya ona muadil tahsili bitirmiş olduğunu gösterir vesikası olmak.
 - 6 — Evli olmamak.
 - 7 — Okulu terkettiği veya beş senelik mecburi hizmeti ifa etmediği takdirde, okulun tahsil masraflarını ödeyeceğine dair bir kefaletname vermek.
- İstekliler lüzumlu malumâtı ve müracaat evrakını, Ankara'da Yenışehirde Kızılay Umumi Merkezinden, İstanbul'da Aksaray'da Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebinden ve diğer vilâyetlerde Kızılay ve Şubelerinden alabilirler.

Tabii Limon çiçeklerinden çıkarılan

ILONKA

Kolonvaziyale losyonlarını her yerde arayınız.

Sarıyer

Canlı balık lokantası

açılmıştır.

Her gün saat 17 den itibaren ORKESTRA
Cumartesi ve Pazar günleri MATİNE DANSANKULAĞINIZDA
KÜPE
OLUN!30000
LİRA VARDI

DİNAMİN KUVVET ŞURUBU

Piyasaya Arzedilmiştir. Bütün Eczane ve
Eczane Depolarında Bulunur.

SÜLİYEN LİTOPON

Vernikli Boyalar gelmiştir

Galatada Kürekçiler 17 numaraya müracaat. Telefon: 43073

Yol müteahhitlerinin nazarı dikkatine
Şah Merdan, Marta Perforatör, kazma, kürek,
tokmak, buji mevcuttur.

Karaköy Palas altıncı kat 15-16 numaraya müracaat. Telefon: 40594

İstanbul Lv. Amirliğinden:

Ordu için seyyar mütbah ve fırın yaptırılacaktır. Sanat müesseseleri-
mizin teklif, katalog, plân ve faturalarını on beş gün zarfında Tophane-
de İst. Lv. Amirliğine müracaatları. (302) (6948)

İlan tashihi

Akşam gazetesinin 3/7/42 tarihli nüshasında intişar eden göşe ve
köprüler İstanbul Mintaka Müdürlüğüne alt 3000 adet kazma imali hak-
kındaki İlanda 3000 adet kazma yazılacağı yerde sehven kazan olarak yazı-
ldığı görülmüştür. Tashihi olunur.Kadın ve kızların mutlaka
okuyacağı kitap

Dişikuş

Kocanızı nasıl muha-
faza edebilirsiniz?Bugün çıktı. Fiat 35 kuruş.
Müvezzillerden ve kitapçılardan
arayınız. İstevenlere posta ile
de gönderilir.

ARİF BOLAT KİTABEVİ

Armutlu
kaplıcalarınaYemeklerini kendileri temin
edenler gelebilirler. İkamet hü-
retti 3 liradır. (Banyo dahilidir).
Atılelerle gelenlere 2.5 liradır.

FENNİ SÜNNETÇİ

Emin Fidan

Kabine: Beşiktaş Erip
apartmanı. Tel: 44395
Evi: Süadiye, İstasyon
arkası 17 No.
Tel: 81773

Daktilo alınacak

Telefon santralini idare ede-
cek ve Türkçe, Almanca bilir bir
DAKTILO'ya ihtiyac vardır. Ta-
liplerin adreslerini (Santral) rü-
muzla İst. 176 posta kutusuna
yazı ile müracaatları.

Diş TABİBİ

GANİ KUNT

İstanbul, Sirkeci, Viyana oteli
yanında No. 28.

Çamaşırı,

İpeklili,

Yünüyü

Elhasıl her ney'l kumaşlarınızı

Çapa markalı

"KAL"

sabununu ile yıkayınız. Teorübe
etmiş olanlar artık başka marka
sabun kullanmıyorlar.Deposu: İstanbul'da Hasır is-
kelesinde Fırın sokak 24 No.

Pansiyon aranıyor

Senelik olarak mobilyalı 2 yatak
odası aranıyor. Taliplerin 751 nu-
maralı posta kutusuna mektupla
müracaatları.

Matbuat Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Ayda bir defa neşredilmekte olan Ayın Tarihli mecmuasının 10 nüshasının tab işi kapalı zarf usulü münakasaya konmuştur.
- 2 — Azami 30 formadan ibaret olan mecmuanın beher nüshasının adedi tabi (1000) dir.
- 3 — Formasının 25 lira itibarile tahmini bedeli (7500) muvakkat teminatı (502,50) liradır.
- 4 — Münakasa 20/7/42 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Ankara'da Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyo-
nunda yapılacaktır.
- 5 — Şartnameler Ankara'da Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğü Levazım Ayniyat şubesinden, İstanbul Matbuat Bürosundan parasız olarak alınır.
- 6 — Taliplerin teklif mektuplarını şartnamede ve 2490 sayılı kanun-
da yazılı vesâikle beraber 20/7/42 pazartesi günü saat 14 de kadar An-
kara'da Ulus meydanında Koç apartmanında Başvekâlet Matbuat Umum
Müdürlüğü Satınalma Komisyonu Riyasetine tevdi etmeleri veya taah-
hütlü mektupla göndermeleri rica olunur. (7208)

BEKLENMEKTE OLAN

POKER

Tıraş Bıçakları

Gelmıştır.

Dikkat: İstanbul'da 1 adedi 5

kuruştur.

İstanbul'da 1C adetlik paket 45

kuruştur.

Taşrada 1 adedi 5. 10 adedi 50

kuruştur. (7225)

Bir Muhasebeci aranıyor

Anadoluda bir inşaat şirketinde çalışmak üzere tecrübeli ve şan-
tiyelerde çalışmış bir muhasebeciye ihtiyaç vardır. Talip olanların
hergün saat 17 den sonra Galata Büyük Tünel yanında 6 No. ya
müracaatları.BAYILANLAR, ÇARPINTI ve SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SINIRLARI YATISIYOR. DERHAL FERAHLARLAR.

Sihhat ve İ. M. Vekâletinden:

Gerek doğrudan doğruya ve gerekse dolayısıyla yenilen ve içilen mad-
deleri her ne şekilde olursa olsun büyük ve küçük hususî ambalajlara
taksim ederek piyasaya çıkartanların bu gibi ambalajlara firma veya
şahsî ad ve adreslerinin yazılması umumî hüsnîsiha kanununun 190
inci maddesile mecburi kılınmış olduğundan üzerlerinde bu gibi ad ve
adresleri yazılı olmayan maddelerin alınıp satılmaması ve ilân tarihinden
itibaren on beş gün zarfında bu şartlara uygun olmayan ambalajlı mad-
delerin satışı men ve sahipleri hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân
kadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (7225)

İstanbul gümrükleri başmüdürlüğünden:

Müfretat listeleri Gümrük Satış Müdürlüğü ilân tahtasıla Belediye
Mezar İşleri Müdürlüğü ilân tahtasında asılı sahipsiz eşya (kâğıt, demir,
boya, tıbbi müstahzar, mensucat ve sair) gibi muhtelif cins eşya 1549
sayılı kanun maddesine açık arttırma usulü ile 6, 7, 8, 9, 10, 13 ve 14/7/
42 günlerinde saat 13.30 da Sirkeçide Reşadiye caddesindeki Gümrük
Satış Müdürlüğünde açık arttırma usulü ile ve peşin para ile satılacaktır.
İsteklilerin belirtilen günlerde hit ve bir vesika aranmaksızın satışı is-
tirak edebilecekleri ilân olunur. (7229)

Dünyada hava ve manzarasıyla eş bulunmayan İstanbul cenneti

SARAYBURNU
PARK GAZİNOSUNDAKristal Gazinosunun büyük fedakârlıkla An-
kara'dan getirdiği Radyo yıldızı

NEVZAT AKAY

Tanburi SELÂHADDİN PINAR ile Kemani
NOBAR TEKYAY ve Kristal'in MUAZZAM
SAZ HEY'ETİ her pazar
saat 15 - 19 a kadar

İçkisiz Aile Matinesi

SAZ HEY'ETİ

Kemençe: ALEKO
Klarnet: SÜKRÜ
Udi Selânikli ABDİ
Darbuka: Necdet GezenKanuni: ISMAIL
Kemani: HAYDAR
Tanburi: İHSAN
Ney: BURHAN

OKUYUCU BAYANLAR

SUZAN YAKAR
FAİDE YILDIZ
MAHMURE SENSES
AYDA SÖNMEZFAİKA TANRIKUT
Okuyucu Baylar:
Aksaraylı H. YAŞAR
HAMİT DİKSES

Yer bulmak için lütfen erken teğrif ediniz. Konsomasyon 45 kuruştur.

Zayı — 1/7/42 günü Büyük Kutu-
cu hanında çalışan eşyama meyanın-
da çalışan nüfus cüzdanı eklemek kar-
nem ve yol para makbuzlarını za-
yıdır. Yenisini alacağımın eksiksinin
hükmi yoktur.314 doğumlu Süleyman Adıgözel,
BilgiZayı — Ankara Birinci Erkek orta
okulundan almış olduğum 178 sayılı
belgemi zayı ettim. Yenisini alacağımın
eksiksinin hükmi yoktur.

149 Adnan Tolant

Zayı — Samatya nüfus memurlu-
ğundan verilen nüfus tezkeremi ve
beraberinde Şehremini askerlik şü-
besinden aldığım askerlik tezkeremi
kaybettim. Yenisini alacağımın eksik-
sinin hükmi yoktur.

331 doğumlu Yuda Binhas

Zayı — 1148 numaralı arabamın
plâkasını kaybettim, yenisini çıkara-
cağımdan hükmi olmadığını ilân
ederim

Arabacı Behar Mentek

Zayı — Beyoğlu kaymakamlığından
almakta olduğum askerî yardım
maaş cüzdanını kaybettim. Yenisini
alacağımın eksiksinin hükmi yoktur.

Firdavs Yavaş

ANAPIYOJEN

Dr. İHSAN SAMİ

İstreptokok İstaflokok, pnö-
mokok köli, piyosiyoniklerin
vaptığı çibân, yara akıntısı ve
cild hastalıklarına karşı çok
tesirli taze aşıdır.Bütün sık ve kibarlar, Aperitiflerini:
İstiklâl Caddesi 451, Stadyum üstü

MASARIK

de alırlar. Maestro Tiano idaresinde Orkestra,
okuyucu Hristo Mnimatidis, Havaien kitarist
Hristo Kontis

Saat 18 den itibaren açıktır. Telefon: 43848

Har Pazartesi akşamı MASARIK ve arkadaşlarının iştirakile
Hususi Suare

İLAN

Bir adet V. 8 937 Model yeni veya kullandım

Ford Otomobili Motörü veya
Silindir Gövdesi Alınacaktır
Piston eb'adı binde beştirİsteklilerin fiyat tekliflerini 10.7.42 tarihine kadar posta kutusu
Galata (1046) atmaları ilân olunur.

İNANINIZ!...

Üç aylık yaz tatilinizde dahi İngilizce öğrenmenizin ve öğrendiğinizi
ilerletmenizin kabil olduğuna inanınız.

NASIL MI?

DO YOU SPEAK ENGLISH'in

9 Temmuz Sayısında Başlayacak Olan Yaz
Kurslarını Takip Etmek Suretile
BİLHASSASizin anlayacağınız bir lisanla yazılmış, hazırlanmış olan makaleleri,
fennî yazıları merakla bekleyiniz.

DO YOU SPEAK ENGLISH'i her yerde bulabilirsiniz.

Fiat 5 kuruştur.

Sihhat ve ictimaî muavânet vekâletinden:
Gazoz yapanların dikkat nazarlarınaBirkaz zamandanberi bazı sahtekârların zamanın darlığından ist-
tifade ederek gazoz yapılmasında kullanılan Limon tuzu veya asit tar-
tarik yerine asit oksalik isimindeki zehirli bir maddeyi sattıkları ve hattâ
bunları limon tuzu etiketi altında müşterilere verdikleri anlaşılmış olup
her tarafa bu gibi zehirli maddelerin el konulmuş ve yapanlar hakkın-
da takibata girilmiştir.Gazoz yapanların halk sıhhatine son derecede zarar veren bu mad-
deyi almamaya dikkat etmeleri ve satın alacakları limon tuzu ve buna
benzer asitleri almadan evvel bulundukları yerdeki hükümet veya beledi-
ye kimya laboratuvarlarına tahlil ettirmeden kullanmamaları tavsiye
olunur. Bu gibi müesseselerin bu tahlilleri parasız yapmaları için icap
eden tahlilat verilmiştir.Oksalik asit ile gazoz yapanlar hakkında ceza kanununun 394 üncü
maddesine göre takibat yapılacağı ve bu maddeye göre suçları tahakkuk
edenlerin üç seneden on seneye kadar hapisle cezalandırılacağı ilân olu-
nur. (7217)

VEBOLID Ltd.

İsviçrede Vebbolite A. Ş. Umumi vekili

Sudaki kireci alan tasfiye cihazları için lüzumlu maddeler ve yedek
parçaları gelmiştir. Sayın müşterilerimize ve acentalarımıza ilân olunur.

VEBOLID Ltd. Şti.

Galata Bilur sokak Büyük Tünel han No. 14-15 posta kutusu 1094